



OPŠTINA PREŠEVO
Preševo, ul. Maršala Tita br. 36

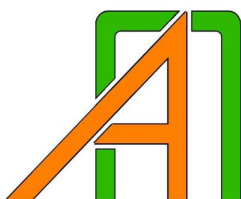
PLAN DETALJNE REGULACIJE područja solarne elektrane „Preševo 1” u opštini Preševo - nacrt plana -

javni uvid

Na osnovu člana 56., stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2019) OVERAVAJU tekstualni deo i grafičke priloge	
ODGOVORNI URBANISTA	Dragana Biga, dipl.inž.arh. Maja Srećković, dipl.inž.arh.
PREDSEDNIK KOMISIJE ZA PLANOVE OPŠTINE PREŠEVO	Ardian Velju
NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	Ardian Aliu

mart, 2025. godina

34 300 Arandelovac, ul. Kneza Mihaila br. 66, Tel: 034/70-30-10,
E-mail: office@arhiplan.org Tekući račun: 205 – 134175 – 16



Excellent
Small & Medium Enterprises
Privredna Komora Srbije
Chamber of Commerce and Industry of Serbia

Sertifikat izdat 27.03.2013.g.
Trenutno valjanost proverite
putem QR koda.



2019
A
Creditworthiness Rating

ARHIPLAN DOO
ARANDELOVAC

Company ID: 17576259
Bisnode d.o.o. / 18.9.2019

ISO 9001
ISO 14001
BUREAU VERITAS
Certification



PREDMET:	PLAN DETALJNE REGULACIJE područja solarne elektrane „Preševo 1” u Preševu - nacrt plana - javni uvid
NARUČILAC PLANA:	„SOLAR POWER PARK” D.O.O. 11 070 Novi Beograd, ul. Jurija Gagarina br. 153A
NOSILAC IZRADE PLANA:	Opštinska uprava opštine Preševo Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i zaštitu životne sredine 17 523 Preševo, ul. Maršala Tita br. 36
OBRADIVAČ PLANA:	„ARHIPLAN” D.O.O. za planiranje, projektovanje i konsalting 34 300 Arandelovac, ul. Kneza Mihaila br. 66
ODGOVORNI URBANISTI:	DRAGANA BIGA, dipl.inž.arh. (br.licence: IKS 200 0015 03)
	MAJA SREĆKOVIĆ, dipl.inž.arh. (br.licence: IKS 200 1340 12)
RADNI TIM:	JELENA MILIĆEVIĆ, dipl.inž.arh. ALEKSANDRA MILOVANOVIĆ, inž.građ. ALEKSANDAR GAVRILOVIĆ, dipl.inž.građ. ALEKSANDAR VASOJEVIĆ, dipl.inž.elektro. DIMITRIJE CENIĆ, dipl.inž.građ. GORDANA GAMBELIĆ, dipl.inž.geod. BLAGOJE CONIĆ, dipl.inž.saobrać. ĐORĐE JANKOVIĆ, dipl.inž.geod.
DIREKTOR „ARHIPLAN” D.O.O. :	DRAGANA BIGA, dipl.inž.arh.

SADRŽAJ

OPŠTA DOKUMENTACIJA

- Rešenje Agencije za privredne registre
- Licence odgovornih urbanista
- Potvrde o važnosti licence
- Izjave odgovornih urbanista

TEKSTUALNI DEO

OPŠTI DEO

A. UVOD	1
A.1. Povod za izradu Plana	1
A.2. Pravni i planski osnov	1
A.2.1. Pravni osnov	1
A.2.2. Planski osnov	1
A.3. Obuhvat Plana i građevinskog područja	3
A.4. Postojeće stanje	5

PLANSKI DEO

B. PRAVILA UREĐENJA PROSTORA	6
B.1. Konceptcija uređenja i građenja područja solarne elektrane	6
B.2. Namena površina i objekata	7
B.3. Uslovi za uređenje i izgradnju površina i objekata javne namene	8
B.3.1. Saobraćajne površine	8
B.3.2. Infrastrukturne mreže i objekti	9
B.3.2.1. Opšta pravila	9
B.3.2.2. Vodosnabdevanje i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda	9
B.3.2.3. Elektroenergetska infrastruktura	10
B.3.2.4. Elektronska komunikaciona infrastruktura	12
B.3.2.5. Posebni uslovi Republičkog hidrometeorološkog zavoda	13
B.3.3. Zelene površine	14
B.3.4. Popis katastarskih parcela za javne namene	14
B.4. Stepen komunalne opremljenosti	15
B.5. Uslovi i mere zaštite	16
B.5.1. Uslovi i mere zaštite prirodnih dobara	16
B.5.2. Uslovi i mere zaštite nepokretnih kulturnih dobara i kulturnog nasleđa	18
B.5.3. Uslovi i mere zaštite životne sredine i života i zdravlja ljudi	19
B.5.4. Urbanističke mere za zaštitu od elementarnih nepogoda i akcidenata	32
B.5.5. Urbanističke mere za prilagođavanje potrebama odbrane zemlje	32
B.6. Standardi pristupačnosti	32
B.7. Mere energetske efikasnosti izgradnje	32

V. PRAVILA GRAĐENJA.....	33
V.1. Vrsta i namena objekata koji se mogu graditi pod uslovima utvrđenim planom, odnosno vrsta i namena objekata čija je izgradnja zabranjena.....	33
V.2. Uslovi za parcelaciju, preparcelaciju i formiranje parcele.....	33
V.3. Položaj objekta u odnosu na regulaciju i granice parcele.....	34
V.4. Najveći dozvoljeni indeks zauzetosti parcele.....	34
V.5. Najveća dozvoljena spratnost objekta.....	34
V.6. Uslovi za izgradnju drugih objekata na istoj parceli.....	34
V.7. Uslovi i način obezbeđivanja pristupa parceli, interni putevi, prostor za parkiranje vozila, nivelacioni radovi i ograđivanje.....	34
V.8. Uslovi za priključenje na mrežu komunalne i tehničke infrastrukture.....	36
V.9. Uslovi za uređenje zelenih površina na parceli.....	36
V.10. Uslovi za rekonstrukciju, dogradnju i adaptaciju postojećih objekata.....	36
V.11. Pravila za arhitektonsko oblikovanje objekata.....	36
V.12. Faznost izgradnje.....	36
V.13. Inženjerskogeološki uslovi.....	36
V.14. Lokacije za koje je obavezna izrada projekta parcelacije, odnosno preparcelacije, urbanističkog projekta i urbanističko – arhitektonskog konkursa.....	37
G. SMERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANA.....	37
D. ZAVRŠNE ODREDBE.....	37
D.1. Sadržaj grafičkog dela.....	37
D.2. Sadržaj dokumentacione osnove plana.....	38

GRAFIČKI DEO

1. Dispozicija predmetnog područja u odnosu na neposredno okruženje.....	1:10000
2. Katastarsko-topografski plan sa granicom obuhvata plana.....	1:1000
3. Postojeća namena površina u okviru planskog obuhvata.....	1:1000
4. Planirana namena površina u okviru planskog obuhvata.....	1:1000
5. Regulaciono-nivelacioni plan sa građevinskim linijama, urbanističkim rešenjem saobraćajnih površina i analitičko geodetskim elementima.....	1:1000
6. Plan građevinskih parcela sa smernicama za sprovođenje.....	1:1000
7. Plan mreže i objekata infrastrukture sa sinhron planom.....	1:1000
8. Kompozicioni plan.....	1:1000

OPŠTA DOKUMENTACIJA



8000077605674

**ИЗВОД О
РЕГИСТРАЦИЈИ
ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА**Република Србија
Агенција за привредне регистре**ОСНОВНИ ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТАК**

Матични / Регистарски број 17576259

СТАТУСИ

Статус привредног субјекта Активан

Са статусом социјалног
предузетништва

Не

ПРАВНА ФОРМА

Правна форма Друштво са ограниченом одговорношћу

ПОСЛОВНО ИМЕ

Пословно име

ARHIPLAN DOO ZA PLANIRANJE, PROJEKTOVANJE I
KONSALTING, ARANĐELOVAC

Скраћено пословно име

ARHIPLAN DOO ARANĐELOVAC

ПОДАЦИ О АДРЕСАМА**Адреса седишта**

Општина

АРАНЂЕЛОВАЦ

Место

АРАНЂЕЛОВАЦ

Улица

Кнеза Михаила

Број и слово

66

Спрат, број стана и слово

/ /

ПОСЛОВНИ ПОДАЦИ**Подаци оснивања**

Датум оснивања

16. јун 2004

Време трајања

Време трајања привредног субјекта

Неограничено

Претежна делатност

Шифра делатности

7111

Назив делатности

Архитектонска делатност

Остали идентификациони подаци

Порески Идентификациони Број (ПИБ)

103421790

Подаци од значаја за правни промет
Текући рачуни

205-0000000134175-16
160-0000000117957-61
205-0070100426674-67
205-0000000151563-38

Подаци о статусу / оснивачком акту

Не постоји обавеза овере измена оснивачког акта

Датум важећег статута

Датум важећег оснивачког акта

Законски (статутарни) заступници

Физичка лица

1. Име

Драгана

Презиме Бига

ЈМБГ

2207964726818

Функција

Директор

Ограничење
супотписом

не постоји ограничење супотписом



Чланови / Сувласници

Подаци о члану

Име и презиме Драгана Бига

ЈМБГ

2207964726818

Подаци о капиталу

Новчани

износ

датум

Уписан: 2.064,41 EUR, у противвредности од
147.813,41 RSD

износ

датум

Уплаћен: 2.064,41 EUR, у противвредности од
147.813,41 RSD

17. јун 2004

износ(%)

Удео

100,000000000000

Основни капитал друштва

Новчани

износ

датум

Уписан: 2.064,41 EUR, у противвредности од
147.813,41 RSD

износ

датум

Уплаћен: 2.064,41 EUR, у противвредности од
147.813,41 RSD

17. јун 2004



Регистратор, Миладин Маглов



ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
Утврђује да је

Драгана Н. Бига

дипломирани инжењер архитектуре

ЈМБ 2207964726818

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и
урбанистичких пројеката

Број лиценце

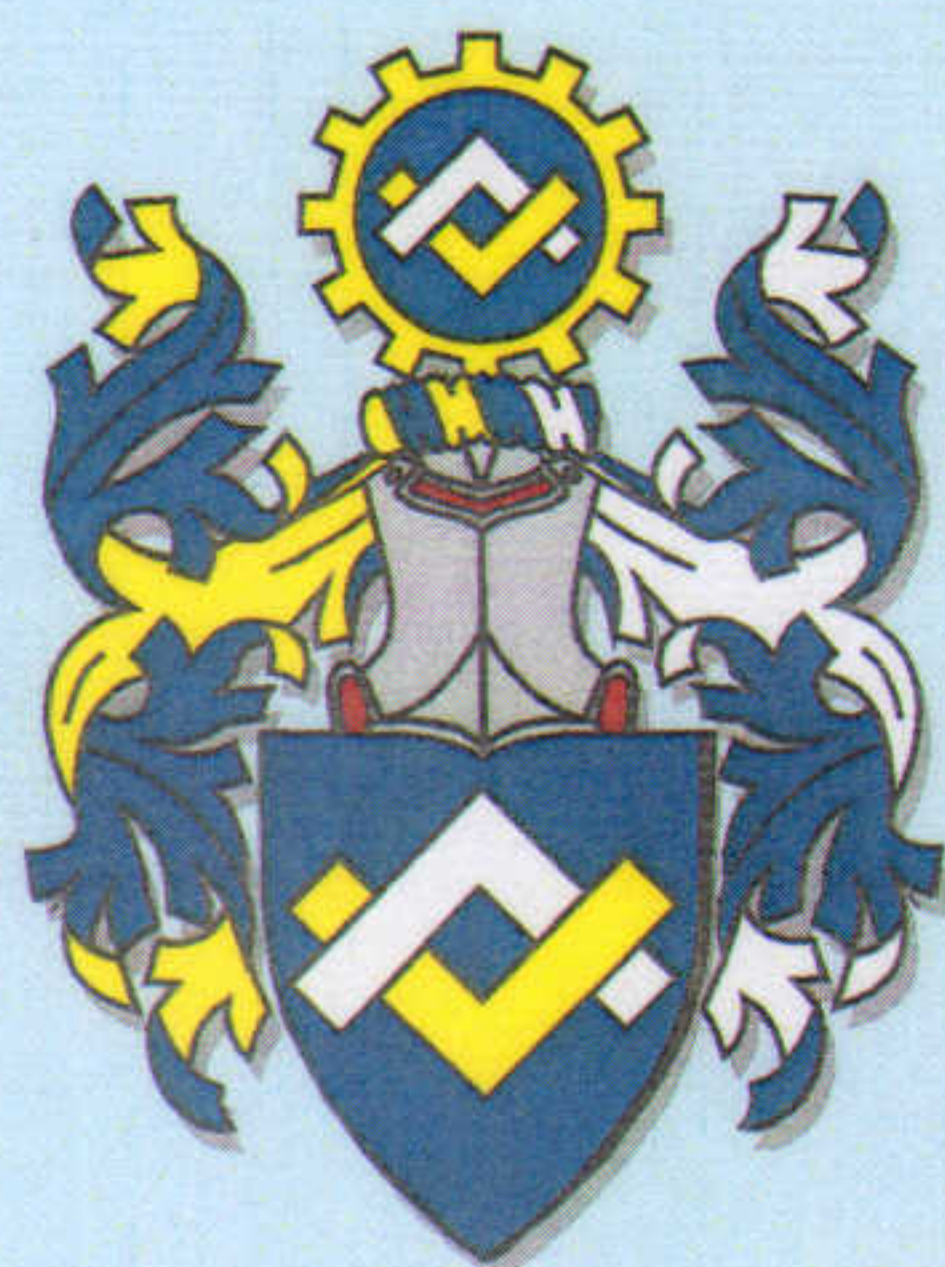
200 0015 03



У Београду,
31. јула 2003. године

ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Милош Лазовић
Проф. др Милош Лазовић
дипл. грађ. инж.



ИНЖЕЊЕРСКА КОМОРА СРБИЈЕ

ЛИЦЕНЦА

ОДГОВОРНОГ УРБАНИСТЕ

На основу Закона о планирању и изградњи и
Статута Инжењерске коморе Србије

УПРАВНИ ОДБОР ИНЖЕЊЕРСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
утврђује да је

Маја В. Срећковић

дипломирани инжењер архитектуре
ЛИБ 05580076013

одговорни урбаниста

за руковођење израдом урбанистичких планова и урбанистичких пројеката

Број лиценце

200 1340 12



ПРЕДСЕДНИК КОМОРЕ

Проф. др Милосав Дамњановић
дипл. инж. арх.

У Београду,
4. октобра 2012. године

Број: 02-12/2024-17583
Београд, 05.08.2024. године



На основу члана 14. Статута Инжењерске коморе Србије
("СГ РС", бр. 36/19), а на лични захтев члана Коморе,
Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Драгана Н. Бига, дипл. инж. арх.
лиценца број

200 0015 03

**Одговорни урбаниста за руковођење израдом урбанистичких планова
и урбанистичких пројеката**

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, да је измирио
обавезу плаћања чланарине Комори за текућу годину, односно до 31.07.2025.
године, као и да му није изречена мера пред Судом части Инжењерске
коморе Србије



Председник Управног одбора
Инжењерске коморе Србије

Михајло Мишић, дипл. грађ. инж.

Број: 02-12/2024-23682
Београд, 07.10.2024. године



На основу члана 14. Статута Инжењерске коморе Србије
("СГ РС", бр. 36/19), а на лични захтев члана Коморе,
Инжењерска комора Србије издаје

ПОТВРДУ

Којом се потврђује да је Маја В. Срећковић, дипл. инж. арх.
лиценца број

200 1340 12

**Одговорни урбаниста за руковођење израдом урбанистичких планова
и урбанистичких пројеката**

на дан издавања ове потврде члан Инжењерске коморе Србије, да је измирио
обавезу плаћања чланарине Комори за текућу годину, односно до 04.10.2025.
године, као и да му није изречена мера пред Судом части Инжењерске
коморе Србије



Председник Управног одбора
Инжењерске коморе Србије

Михајло Мишић, дипл. грађ. инж.

Na osnovu člana 38. stav 5. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 81/09-ispravka, 64/10-odluka US, 24/11, 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20, 52/21 i 62/23) i člana 27. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS“, broj 32/19), odgovorni urbanista daje

IZJAVU

- da je nacrt planskog dokumenta pripremljen u skladu sa Zakonom i propisima donetim na osnovu Zakona i
- da je nacrt planskog dokumenta pripremljen i usklađen sa izveštajem o stručnoj kontroli i usklađen sa planskim dokumentima šireg područja.

U Arandjelovcu,
mart 2025. godine



Odgovorni urbanista:

Dragana Biga, d.i.a.
licenca IKS 200 0015 03

Na osnovu člana 38. stav 5. Zakona o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 81/09-ispravka, 64/10-odluka US, 24/11, 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13 – odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20, 52/21 i 62/23) i člana 27. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS“, broj 32/19), odgovorni urbanista daje

IZJAVU

- da je nacrt planskog dokumenta pripremljen u skladu sa Zakonom i propisima donetim na osnovu Zakona i
- da je nacrt planskog dokumenta pripremljen i usklađen sa izveštajem o stručnoj kontroli i usklađen sa planskim dokumentima šireg područja.

U Arandjelovcu,
mart 2025. godine



Odgovorni urbanista:

Maja Srećković

Maja Srećković, d.i.a.
licenca IKS 200 1340 12

TEKSTUALNI DEO

*Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo*

- nacrt plana -

OPŠTI DEO

A. UVOD

A.1. Povod za izradu Plana

U granici planskog područja, nalazi se zemljište u istočnom delu KO Trnava i delimično zahvata i KO Cakanovac, koje se planira za izgradnju solarne elektrane „Preševo 1”, snage do 6,0 MWA.

Izradi planskog dokumenta (u daljem tekstu: Plan) se pristupilo na osnovu Odluke o pristupanju izradi Plana detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1” u opštini Preševo, I broj 312-3 od 19.02.2025. godine, koja je objavljena u „Službenom glasniku opštine Preševo”, broj 1/25.

Na grafičkom prilogu **broj 1.** - „*Dispozicija predmetnog područja u odnosu na neposredno okruženje*“, prikazano je područje obuhvaćeno Planom, u odnosu na neposrednu okolinu.

Povod za izradu Plana je potreba da se u planskom području utvrde pravila uređenja i građenja, odnosno da se omogući planski osnov za izdavanje odgovarajućih dozvola za izgradnju svih potrebnih objekata u kompleksu objekta za proizvodnju električne energije - solarne elektrane „Preševo 1”, uz usaglašavanje sa uslovima lokacije, postojećim i planiranim razvojnim interesima lokalne zajednice i uslovima nadležnih institucija.

A.2. Pravni i planski osnov

A.2.1. Pravni osnov

Pravni osnov za izradu Plana je:

- Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS“, broj 72/09, 81/09-ispravka, 64/10-odluka US, 24/11, 121/12, 42/13-odluka US, 50/13-odluka US, 98/13-odluka US, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-dr.zakon, 9/20, 52/21 i 62/23);
- Pravilnik o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja („Službeni glasnik RS“, broj 32/19);
- Odluka o pristupanju izradi Plana detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1” u opštini Preševo, I br. 312-3 od 19.02.2025. godine („Službeni glasnik opštine Preševo”, broj 1/25).

A.2.2. Planski osnov

Planski osnov za izradu Plana je Prostorni plan opštine Preševo („Službeni glasnik opštine Preševo”, broj 8/22).

Relevantni planski dokumenti, od značaja za izradu ovog Plana su:

- Zakon o Prostornom planu Republike Srbije od 2010. do 2020. godine („Službeni glasnik RS”, broj 88/10);
- Uredba o utvrđivanju Regionalnog prostornog plana opština Južnog Pomoravlja („Službeni glasnik RS”, broj 83/10) i
- Uredba o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora Niš – granica Republike Severne Makedonije („Službeni glasnik RS”, broj 77/02, 127/14, 102/17-dr.uredba i 100/21).

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

**Izvod iz Zakona o Prostornom planu Republike Srbije od 2010. do 2020. godine
(„Službeni glasnik RS”, broj 88/10)**

Prema Prostornom planu Republike Srbije od 2010. do 2020. godine, potencijal obnovljivih izvora energije (OIE), kojima Republika Srbija raspolaže, nije dovoljno veliki da bi se u potpunosti zadovoljile sadašnje energetske potrebe. Međutim, to je potencijal koji bi, ako bi se racionalno iskoristio, mogao da smanji uvozu zavisnost zemlje i štetne posledice na životnu sredinu, koje se javljaju zbog prekomerne upotrebe fosilnih goriva.

Osnovni cilj je povećanje korišćenja OIE, uz smanjenje negativnih uticaja na životnu sredinu, što je u ekonomskom interesu Republike Srbije.

Na većem delu teritorije Republike Srbije broj sunčanih dana je znatno veći nego u mnogim evropskim zemljama (između 1.500 i 2.200 časova godišnje). Naselja u Republici Srbiji su male gustine, objekti su u većini slučajeva slobodnostojeći, bez većih prepreka pristupu sunčevim zracima, što omogućava korišćenje solarne energije. Procenjuje se da u Republici Srbiji tehnički potencijal za proizvodnju solarne energije (uzimajući u obzir postojeću raspoloživu površinu krovova i efikasnost sistema konverzije od 15%) iznosi oko 0.6 Mten godišnje (14% u ukupnom potencijalu OIE). Prosečan intenzitet sunčevog zračenja na teritoriji Republike Srbije se kreće od 1,1 kWh/m²/dan na severu do 1,7 kWh/m²/dan na jugu – tokom januara, a od 5,9 do 6,6 kWh/m²/dan – tokom jula.

**Izvod iz Uredbe o utvrđivanju Regionalnog prostornog plana opština Južnog Pomoravlja
(„Službeni glasnik RS”, broj 83/10)**

Predviđeno je korišćenje obnovljivih izvora energije u prvom redu hidroenergije izgradnjom malih hidroelektrana (u daljem tekstu MHE), kao i ostalih vidova energije (solarna, geotermalna, biomasa, biogas i dr.). Navodi se da je, pored proizvodnje električne energije iz MHE predviđeno korišćenje OIE, i to solarne energije primenom raznih vrsta pasivnih solarnih sistema (u kojima objekat predstavlja prijemnik koji zahvata i čuva najveći deo energije) i aktivnih solarnih sistema (koji zahvataju energiju instalisanjem posebne opreme).

OIE mogu se realizovati ukoliko nisu u suprotnosti sa pravilima izgradnje i uređenja prostora, odnosno ako ispunjavaju uslove sanitarne zaštite izvorišta, zaštite životne sredine, prirodnih i kulturnih dobara. Primena OIE biće uslovljena regulativnim i podsticajnim merama države, pri čemu se mogu očekivati rezultati smanjenja zagađenja okoline, smanjenja potrošnje električne energije za grejanje, ekonomske isplativosti primene, smanjenja toplotnih gubitaka, razvoj savremenih tehnologija i opreme i dr.

**Izvod iz Uredbe o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora
Niš – granica Republike Makedonije**

(„Službeni glasnik RS”, broj 77/02, 127/14, 102/17-dr.uredba i 100/21)

Prema Uredbi o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora Niš – granica Republike Severne Makedonije plansko područje se nalazi na površinama za koje se u delu sprovođenja plana planira sprovođenje urbanističkim planovima ili planovima lokalnih samouprava.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

**Izvod iz Prostornog plana opštine Preševo
(„Službeni glasnik opštine Preševo”, broj 8/22)**

Prema Prostornom planu opštine Preševo, površine u obuhvatu ovog planskog dokumenta, planirane su većinom kao poljoprivredno zemljište, osim nekoliko katastarskih parcela u istočnom delu planskog obuhvata, koje su planirane kao šumsko zemljište i nekoliko parcela u severnom delu, koje su planirane kao deo građevinskog područja naselja Trnavska reka.

U delu **2.2.5. POTENCIJALI OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE** se navodi da se na području opštine kao potencijali obnovljivih izvora energije izdvajaju: biomasa, sunčeva energija, energija vetra i hidroenergija.

Sunčeva energija, s obzirom na to da područje ima povoljnu osunčanost i broj sunčanih dana u toku godine, može se koristiti kao obnovljivi izvor energije, koji će koristiti proizvodni objekat većih kapaciteta.

Stvarni potencijal, kao i isplativost korišćenja ovih potencijala ustanoviće se detaljnim ispitivanjem i izradom neophodne dokumentacije.

U delu **2.6.3.3. Korišćenje obnovljivih izvora energije** je navedeno da je u narednom periodu, potrebno stimulisati razvoj i korišćenje obnovljivih oblika energije, čime bi se znatno uticalo na poboljšanje životnog standarda i zaštitu i očuvanje prirodne i životne sredine.

U delu **5.1.10. Smernice za izradu Plana detaljne regulacije za izgradnju solarne elektrane** se navodi da će se za zonu solarne elektrane van građevinskog područja naselja, kao zasebni kompleks, realizacija vršiti na osnovu plana detaljne regulacije, uz poštovanje sledećih smernica:

- mogu se graditi sadržaji u funkciji energetskog proizvodnog objekta-solarne elektrane: solarni kolektori, transformatorsko i razvodno postrojenje, poslovni objekat, visokonaponski nadzemni i srednjenaponski podzemni vodovi;
- kompleks mora biti opremljen neophodnom saobraćajnom, vodnom, energetskom i elektronskom komunikacionom infrastrukturom;
- osnovni urbanistički pokazatelji, spratnost objekata i drugi uslovi za uređenje i izgradnju biće definisani urbanističkim planom, u skladu sa zakonskom regulativom koja ovu oblast uređuje, kada budu poznati korisnici prostora i konkretni sadržaji.

A.3. Obuhvat Plana i građevinskog područja

Granice su utvrđene po granicama postojećih katastarskih parcela (kada one u celini pripadaju predmetnom području) i kao linija preko postojeće katastarske parcele (kada ona u celini ne pripada predmetnom području).

U slučaju neslaganja navedenih brojeva katastarskih parcela u tekstualnom delu i područja datog u grafičkim prilogima, kao predmet ovog Plana, važe granice utvrđene u grafičkom prilogu **broj 2.- „Katastarsko-topografski plan sa granicom obuhvata plana“**.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Opis granice obuhvata Plana

Granicom Plana obuhvaćena je površina od **7,42 ha**, koja se nalazi u okviru KO Trnava (7,40 ha) i KO Cakanovac (0,02 ha).

Granica Plana je precizirana i definisana u postupku izrade nacrtu Plana.

Granica obuhvata Plana polazi od tromeđe k.p.br. 567, 1876 i 1873, KO Trnava, a zatim ide ka severoistoku do tačke obuhvata br. 1 na graničnoj liniji između k.p.br. 56 i 1873. Od tačke obuhvata br. 1 granica prati liniju koja je definisana tačkama obuhvata od br. 1 do br. 22, koja se nalazi na graničnoj liniji između k.p.br. 532 i 533 (obuhvatajući redom deo k.p.br. 1873, zapadni deo k.p.br. 600 i severne delove k.p.br. 721, 722, 729, 536 i 533). Od ove tačke, granica ide ka jugozapadu, prateći zapadnu graničnu liniju k.p.br. 533, severnu, zapadnu i južnu graničnu liniju k.p.br. 530/2 i zapadne granične linije k.p.br. 534/1 i 534/2 (neobuhvatajući ih), do tačke obuhvata br. 23, odakle prati liniju koja je definisana tačkama obuhvata od br. 23 do br. 52 (obuhvatajući južne delove redom k.p.br. 534/2, 535, 738, 736 i 694, južni deo k.p.br. 1873, sve u KO Trnava, zatim zapadni deo k.p.br. 644/2 i severni deo k.p.br. 644/1 u KO Cakanovac, pa zatim severozapadni deo k.p.br. 740/7 u KO Trnava). Od tačke br. 52, granica se kreće duž južne granične linije k.p.br. 1875 KO Trnava, obuhvatajući je, do tačke obuhvata br. Granica dalje preseca k.p.br. 1875 (obuhvatajući njen istočni deo) do tromeđe k.p.br. 1875, 471/1 i 473 KO Trnava. Od ove tromeđe, granica ide ka severoistoku prateći zapadnu i severnu graničnu liniju k.p.br. 473, zatim zapadne granične linije 502/1, 501/2, 501/4 i 501/5, zatim zapadnu i severnu graničnu liniju k.p.br. 493/2, onda zapadnu graničnu liniju k.p.br. 500/1, potom južnu, zapadnu i severnu graničnu liniju k.p.br. 493/5, ponovo zapadnu graničnu liniju k.p.br. 500/1, zatim 499/1, onda zapadnu i severnu graničnu liniju k.p.br. 498/1 i severnu i istočnu graničnu liniju k.p.br. 498/2, zatim istočne granične linije k.p.br. 499/2, 500/2, 502/5, južne granične linije k.p.br. 502/5 i 502/4, zatim istočne granične linije k.p.br. 501/5, 501/4, 501/1, 501/2, 502/6 i 503/4, sve u KO Trnava (obuhvatajući ih) do tačke obuhvata br. 53, na graničnoj liniji između k.p.br. 503/4 i 503/1. Od tačke obuhvata br. 53, granica prati liniju koja je definisana tačkama obuhvata od br. 53 do br. 64, koja se nalazi na graničnoj liniji između k.p.br. 513 i 525/2 (obuhvatajući redom severne delove k.p.br. 503/1, 503/2, 504 i 513). Od tačke obuhvata br. 64, granica se kreće zapadnim graničnim linijama redom k.p.br. 525/2, 525/1, 524, 523, 522, 521 i 520, sve do tromeđe između k.p.br. 520, 1876 i 519. Od ove tromeđe granica nas tavlja da se kreće ka severu, preseca k.p. br. 1876 (obuhvatajući njen istočni deo), od tromeđe između k.p.br. 520, 1876 i 519 do tromeđe između k.p.br. 1876, 544 i 547/2, odakle skreće ka istoku i nastavlja duž severne granične linije k.p.br. 1876 do tromeđe između k.p.br. 1876, 567 i 1873, a zatim i do tačke obuhvata br. 1, odakle je opis i krenuo

Popis katastarskih parcela u obuhvatu Plana

U granici obuhvata Plana nalaze se sledeće katastarske parcele:

- na teritoriji KO Trnava:
 - cele k.p.br. 473, 493/2, 493/5, 498/1, 498/2, 499/1, 499/2, 500/1, 500/2, 501/1, 501/2, 501/4, 501/5, 502/1, 502/4, 502/5, 502/6, 503/3, 503/4, 520, 521, 522, 523, 524, 525/1, 525/2, 526/1, 526/2, 527/1, 527/2, 528, 529, 530/1, 531 i 532 i
 - delovi k.p.br. 503/1, 503/2, 504, 513, 533, 534/2, 535, 536, 600 (nekategorisani put), 694, 721, 722, 729, 736, 738, 740/7, 1873 (lokalni put), 1875 (nekategorisani put) i 1876 (nekategorisani put),
- na teritoriji KO Cakanovac:
 - delovi k.p.br. 644/1 (nekategorisani put) i 644/2 (nekategorisani put).

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Popis katastarskih parcela u građevinskom području

U obuhvatu Plana, planiranom građevinskom zemljištu pripadaju površine za pristupne puteve i deo građevinskog područja naselja Trnavska reka, odnosno delovi k.p.br. 473, 503/1, 503/2, 503/3, 503/4, 504, 513, 520, 525/2, 526/2, 527/2, 532, 533, 534/2, 535, 536, 600, 694, 721, 722, 729, 736, 738, 740/7, 1873, 1875 i 1876 KO Trnava i delovi k.p.br. 644/1 i 644/2 KO Cakanovac.

A.4. Postojeće stanje

Na grafičkom prilogu **broj 3.** - „*Postojeća namena površina u okviru planskog obuhvata*“, prikazano je postojeće stanje u okviru područja obuhvaćenog Planom.

Postojeća namena površina

U postojećem stanju, a prema postojećem režimu korišćenja zemljišta, područje u granicama obuhvata Plana pripada pretežno poljoprivrednom zemljištu (u privatnoj svojini), tzv. dolinski rejon, pretežno njive slabije bonitetne klase.

Vrlo malo, na svega nekoliko parcela (kp.br. 503/3, 503/4, 524 i 531 KO Trnava) je zastupljeno i šumsko zemljište, odnosno parcele šumskog zemljišta prema zvaničnim podacima RGZ-SKN, a u faktičkom stanju se radi o parcelama sa jako degradiranom retkom vegetacijom.

Kroz plansko područje prolaze opštinski (k.p.br. 1873 KO Trnava) i nekategorisani putevi (k.p.br. 600, 1875 i 1876 KO Trnava i k.p.br. 644/1 i 644/2 KO Cakanovac), koji pripadaju površini javne namene, odnosno građevinskom zemljištu. Delovi k.p.br. 520 i 532 KO Trnava pripadaju planiranom građevinskom području naselja Trnavska reka.

U neposrednom okruženju obuhvata plana (izvan obuhvata Plana), nalazi se k.p.br. 530/2 KO Trnava, na kojoj je seosko groblje.

Postojeća namena površina

Tabela broj 1

r.br.	Osnovna namena	Površina (ha)	Procenat učešća (%)
Građevinsko zemljište			
1	Mreža saobraćajnica	0,32	4,31
Poljoprivredno zemljište			
2	Poljoprivredno zemljište	6,69	90,17
Šumsko zemljište			
3	Šumsko zemljište	0,41	5,52
Ukupno		7,42	100

Postojeća saobraćajna infrastruktura

Kroz plansko područje prolazi deonica opštinskog puta (k.p.br. 1873 KO Trnava) i nekategorisani putevi (k.p.br. 600, 1875 i 1876 KO Trnava i k.p.br. 644/1 i 644/2 KO Cakanovac).

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Opštinski put na kp.br. 1873 KO Trnava se na severu priključuje na državni put IB reda broj 42. (izvan planskog obuhvata, u okviru građevinskog područja Preševa), a u pravcu juga ide ka Cakanovcu i dalje ka Miratovcu. To je asfaltirani put, sa prosečnom širinom putne parcele od oko 3,5 m.

Nekategorisani putevi na kp.br. 1875 i 1876 KO Trnava su putevi sa zemljanim zastorom, jako male širine, od oko 2,2 m do oko 3,0 m.

Postojeća komunalna i tehnička infrastruktura

Duž nekategorisanih puteva na k.p.br. 644/1 i 644/2 KO Cakanovac prolazi optički kabl, koji povezuje mIPAN Čukarka 1 sa miniIPAN Cakanovac. Postojeći RR link preseca nekategorisane puteve na k.p.br. 1875 i 1876 KO Trnava, u pravcu severoistok-jugozapad.

Nekategorisane puteve na k.p.br. 1875 i 1876 KO Trnava takođe preseca i 10 kV jednosistemski dalekovod na betonskim stubovima (pravac sever-jug), koji povezuje zidanu transformatorsku stanicu 10/0.4 kV u Cakanovcu sa stubnom transformatorskom stanicom 10/0.4 kV u Trnavskoj reci (tromeda k.p.br. 536, 729 i 1876 KO Trnava) i koji pripada trafo reonu TS 110/10kV „Preševo” - 10kV izvod „Čukarka-Slavujevac”.

Ostali podaci o postojećem stanju

Deo obuhvata Plana se nalazi unutar zaštitne zone, poluprečnika od 500 m, jer je u blizini lansirna protivgradna stanica (409 – Cakanovac), sa koje se, tokom sezone odbrane od grada, ispaljuju protivgradne rakete, koje spadaju u 1. kategoriju eksplozivnih materija.

PLANSKI DEO

B. PRAVILA UREĐENJA PROSTORA

B.1. Konceptcija uređenja i građenja područja solarne elektrane

U planskoj dokumentaciji šireg područja (Prostorni plan opštine Preševo), koja je strateškog karaktera, date su smernice za detaljnu plansku razradu predmetne zone.

Prema Zakonu o korišćenju obnovljivih izvora energije („Službeni glasnik RS”, broj 40/21, 35/23 i 94/24-dr.zakon), korišćenje obnovljivih izvora energije u oblasti proizvodnje električne energije je u javnom interesu Republike Srbije i od posebnog je značaja za Republiku Srbiju.

Korišćenjem resursa obnovljivih izvora energije, odnosno, izgradnjom solarne elektrane daje se važan doprinos unapređenju kvaliteta životne sredine.

Maksimalna odobrena snaga, koju planirana solarna elektrana „Preševo 1” može predati u distributivni sistem električne energije (DSEE), iznosi do 6,0 MW, u skladu sa Uslovima za projektovanje i priključenje izdatim od operatora distributivnog sistema (predmetni uslovi su sastavni deo dokumentacione osnove Plana).

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Koncepcijom planskog rešenja, a saglasno mogućnostima za rešavanje svojinsko-pravnih odnosa, obuhvaćene su dve zone u kojima će se graditi solarna elektrana, međusobno povezane koridorima javnih saobraćajnica.

B.2. Namena površina i objekata

Na grafičkom prilogu **broj 4.** - „Planirana namena površina u okviru planskog obuhvata“, prikazano je plansko rešenje u pogledu planirane namene zemljišta, u okviru područja obuhvaćenog Planom.

Prema koncepciji osnovne planirane namene površina, u planskom području se nalazi građevinsko, poljoprivredno i šumsko zemljište.

U okviru građevinskog zemljišta nalaze se:

- površine javne namene (mreža saobraćajnica, opštinski i nekategorisani putevi);
- površine ostale namene, manji deo solarne elektrane na građevinskom zemljištu.

U okviru poljoprivrednog i šumskog zemljišta, planirana je izgradnja većeg dela solarne elektrane.

U prostoru solarne elektrane (snage do 6,0 MWA u tački priključenja na elektroenergetski sistem), planirano je postavljanje fotonaponskih panela, odgovarajućih tehničkih karakteristika (koje će se precizno definisati u fazi izrade tehničke dokumentacije), izgradnja odgovarajućih elektroenergetskih objekata, linijskih koridora infrastrukture i drugih potrebnih objekata i sadržaja.

Prema čl. 69. Zakona o planiranju i izgradnji, objekti za proizvodnju, transformaciju, distribuciju i prenos električne energije, mogu se graditi na poljoprivrednom zemljištu, bez obzira na katastarsku klasu poljoprivrednog zemljišta, kao i na šumskom zemljištu, bez potrebe pribavljanja saglasnosti ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede i šumarstva.

Planirana namena površina

Tabela broj 2

r.br.	Osnovna namena	Površina (ha)	Procenat učešća (%)
Građevinsko zemljište			
Površine javne namene			
1	Mreža saobraćajnica	0,68	9,16
Površine ostale namene			
2	Obnovljivi izvori energije – solarna elektrana	0,26	3,50
Poljoprivredno zemljište			
3	Obnovljivi izvori energije – solarna elektrana	6,13	82,62
Šumsko zemljište			
4	Obnovljivi izvori energije – solarna elektrana	0,35	4,72
Ukupno		7,42	100

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Ukupna površina, koja je planirana za građenje objekta za proizvodnju električne energije (solarna elektrana) zahvata 6,74 ha, od čega se 0,26 ha nalazi u okviru građevinskog područja, 6,13 ha u okviru poljoprivrednog zemljišta, a 0,35 ha u okviru šumskog zemljišta.

B.3. Uslovi za uređenje i izgradnju površina i objekata javne namene

B.3.1. Saobraćajne površine

Na grafičkom prilogu **broj 5.** - „Regulaciono-nivelacioni plan sa građevinskim linijama, urbanističkim rešenjem saobraćajnih površina i analitičko geodetskim elementima”, prikazano je rešenje saobraćajnica i urbanistička regulacija površina.

Planirana je rekonstrukcija i proširenje poprečnog profila postojećih nekategorisanih (pristupnih) puteva, koji omogućavaju dostupnost i prilaz do dva područja koja su namenjena za građenje solarne elektrane, sa severne (saobraćajnica S1) i južne strane (saobraćajnica S2).

Obe saobraćajnice (S1 i S2) se priključuju na opštinski put, koji iz Preševa vodi ka naseljima Cakanovac i Miratovac.

Planiran je poprečni profil, sa kolovozom širine minimalno 5,5 m, tako da omogućava dvosmerni saobraćaj, u skladu sa važećim propisima iz predmetne oblasti.

Pravila uređenja i građenja

Saobraćajnu infrastrukturu i kapacitete realizovati na osnovu tehničke dokumentacije, uz poštovanje odredbi važećih zakonskih propisa iz predmetne oblasti.

Širina zaštitnog pojasa, sa svake strane opštinskog i nekategorisanog puta, iznosi 5 m, od krajnje tačke poprečnog profila predmetnog puta.

Ograde i drveće pored javnog puta se podižu tako da ne ometaju preglednost javnog puta i ne ugrožavaju bezbednost saobraćaja.

Rekonstrukcija postojećih puteva:

- raskrsnice i krivine geometrijski oblikovati da omogućavaju zadovoljavajuću bezbednost i preglednost;
- prilikom projektovanja širine kolovoza, mora da se obezbedi prohodnost merodavnog vozila (vatrogasno vozilo);
- moguće je fazno izvođenje kolovoza, na način da se obezbedi minimalna širina od 3,5 m koja omogućava jednosmerno kretanje vatrogasnog vozila, uz obezbeđenje kružnog toka kretanja vozila, korišćenjem postojeće mreže puteva i saobraćajnica u području Plana i bližem okruženju;
- kod podužnog profila i povlačenja nivelete, primeniti padove u rasponu od 0,3 (radi obezbeđenja uslova za odvođenje vode sa kolovoza) do 12%;
- poprečni pad kolovoza na pravcu treba da iznosi 2,50%;
- planirati adekvatan sistem odvođenja atmosferskih voda sa kolovoza;
- kolovoznu konstrukciju dimenzionisati za osovinsko opterećenje koje odgovara merodavnom vozilu (vatrogasno vozilo).

B.3.2. Infrastrukturne mreže i objekti

Na grafičkom prilogu **broj 7.** - „Plan mreže i objekata infrastrukture sa sinhron planom”, prikazana je postojeća i planirana opremljenost komunalnom i tehničkom infrastrukturom predmetnog područja.

B.3.2.1. Opšta pravila

Objekte i mreže komunalne i tehničke infrastrukture izvoditi u skladu sa tehničkim uslovima i normativima koji su propisani za svaku vrstu infrastrukture i u skladu sa propisima o paralelnom vođenju i ukrštanju vodova infrastrukture.

Podzemne linijske infrastrukturne objekte smestati u okviru koridora javnih i internih puteva u području solarne elektrane, a planirano je i moguće je postavljanje i izvan ovih koridora.

Prema propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja objekata, izvan regulacionog pojasa saobraćajnica, za podzemne linijske infrastrukturne objekte ne formira se građevinska parcela.

Regulacija zemljišnog pojasa, kroz koji se prostiru podzemni linijski infrastrukturni objekti (izvan koridora javnih puteva), definisana je obuhvatom ovog Plana. U tehničkoj dokumentaciji, preciziraće se položaj infrastrukturnog voda, usklađen sa konkretnim uslovima lokacije, uz poštovanje izdatih uslova nadležnih institucija.

Izvan regulacionog pojasa javnih puteva, zemljište iznad podzemnog linijskog infrastrukturnog objekta ne predstavlja površinu javne namene. Iznad ili u blizini podzemnog infrastrukturnog objekta, korišćenje zemljišta i izgradnja objekata su uslovljeni pribavljanjem tehničkih uslova i saglasnosti upravljača, zavisno od vrste infrastrukturnog objekta.

Uslovi za podzemno postavljanje instalacija pored i ispod puteva u nadležnosti lokalne uprave:

- ukrštanje instalacija sa putem u nadležnosti lokalne uprave se planira podbušivanjem sa postavljanjem iste u propisnu zaštitnu cev;
- minimalna dubina instalacija i zaštitnih cevi od najniže kote kolovoza do gornje kote kote zaštitne cevi iznosi 1,0 m;
- pri paralelnom vođenju, instalacije postaviti uz ivicu puta, bez ugrožavanja poprečnog profila predmetnog puta, kao i sistema odvođenja atmosferskih voda, a ukoliko nije moguće ispuniti ovaj uslov, mora se projektovati i izvesti adekvatna zaštita trupa predmetnog puta.

B.3.2.2. Vodosnabdevanje i odvođenje otpadnih i atmosferskih voda

Na osnovu planirane namene zemljišta, u planskom području nije planiran razvoj i građenje javne vodovodne, ni kanalizacione mreže za evakuaciju sanitarno – fekalnih voda.

U regulaciji javnog puta, odvođenje atmosferskih voda će se vršiti u putni, otvoreni kanal.

B.3.2.3. Elektroenergetska infrastruktura

Objekat mesta priključenja (u daljem tekstu: OMP) je TS 110/10 kV „Preševo”, odnosno nova izvodno – merna ćelija, koja mora biti kompatibilna sa postojećim 10 kV ćelijama 10 kV razvodnog postojenja i odgovarajuće opremljena. Mesto priključenja elektrane na DSEE je ujedno i mesto razgraničenja vlasništva nad objektima Distributera i Stranke. Elektroenergetski objekti do mesta priključenja elektrane na DSEE su vlasništvo Distributera, a objekti koji se nalaze iza mesta priključenja elektrane na DS su vlasništvo stranke/investitora građenja solarne elektrane).

Objekat za proizvodnju električne energije (solarna elektrana) se mora projektovati i izvoditi u skladu sa važećim tehničkim propisima i standardima, kao i Pravilima o radu distributivnog sistema.

Investitor građenja solarne elektrane je u obavezi da obezbedi vod od mesta priključenja elektrane na DSEE do dovodno-odvodne ćelije sa spojnim prekidačem u razvodnom postrojenju elektrane - vod odgovarajućeg tipa treba izvesti kablovskim vodom odgovarajućeg preseka, a u većem delu, ovaj vod se nalazi izvan granice obuhvata ovog Plana.

Deo trase priključnog podzemnog elektroenergetskog kabla (koji predstavlja vezu između područja solarne elektrane i objekta mesta priključenja) u ovom Planu je dat orijentaciono. Konačna trasa elektroenergetskog kabla (koji predstavlja vezu između područja solarne elektrane i objekta mesta priključenja) biće utvrđena kroz izradu tehničke dokumentacije.

Pravila uređenja i građenja

Razvodno postrojenje srednjeg napona se može graditi kao montažno-betonski ili zidani objekat ili kao prefabrikovani, limeni objekat na betonskom postolju, sa pripadajućim priključnim vodovima.

Za razvodno postrojenje obezbediti saobraćajni pristup za teretna vozila i izlaz na javnu površinu, koji se može rešiti i kroz definisanje internih saobraćajnica unutar područja solarne elektrane.

Mreža srednjeg i nižeg naponskog nivoa se može graditi isključivo kao sopstvena podzemna kablovska mreža, prema potrebama solarne elektrane.

Prilikom građenja nove interne elektroenergetske infrastrukture, poštovati sledeće uslove:

- planirane elektroenergetske vodove postaviti podzemno u rovu odgovarajuće dubine i širine, za postavljanje potrebnog broja kablova;
- kablovi se polažu u otvorene kablovske rovove, pojedinačno ili u grupama; kablovski rov se ispunjava kablovskom posteljicom; debljinu kablovske posteljice definisati u tehničkoj dokumentaciji, nakon izrade odgovarajućih proračuna;
- dozvoljeno je paralelno vođenje energetskih kablova napona do 20 kV i EK kablova na međusobnom rastojanju od najmanje 0,5 m;
- ukoliko gore navedeni razmaci ne mogu da se postignu na pojedinim deonicama trase, na tim mestima energetski kabl se provlači kroz zaštitnu cev;

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

-
- pri izgradnji saobraćajnice poštovati zahteve koji se odnose na kablovski vod ispod betonske i asfaltne površine, tj. na mestima ukrštaja sa saobraćajnicom potrebno je kablovski vod zaceviti odgovarajućom betonskom ili plastičnom cevi;
 - sve eventualne štete na elektroenergetskim objektima, prilikom izvođenja radova, snosiće investitor odnosno izvođač radova;
 - građevinske radove u neposrednoj blizini elektroenergetskih objekata vršiti ručno, bez upotrebe mehanizacije i uz preduzimanje svih potrebnih mera zaštite;
 - ukrštanja energetskih kablova istih ili različitih naponskih nivoa i ukrštanja energetskih kablova sa drugim instalacijama projektovati u skladu sa važećom zakonskom regulativom, važećim standardima (tehničkim preporukama, pravilnicima, internim standardima) i u skladu sa pravilima struke.

Od mesta vezivanja do razvodnog postrojenja u okviru solarne elektrane, potrebno je sagledati moguće pravce i predvideti trasu / koridor (po mogućnosti u regulaciji postojećih javnih saobraćajnica) za izgradnju sopstvenih vodova srednjeg napona, što će biti predmet posebne tehničke dokumentacije.

Sve elektroenergetske objekte i opremu, u prostoru solarne elektrane izvoditi u skladu sa važećim tehničkim normativima, standardima i propisima iz predmetne oblasti.

Ostali uslovi

U zaštitnom pojasu, ispod, iznad ili pored elektroenergetskih objekata (EEO), suprotno zakonu, tehničkim i drugim propisima ne mogu se graditi objekti, izvoditi drugi radovi, niti zasađivati drveće i drugo rastinje.

Zaštitni pojas za nadzemne elektroenergetske vodove, sa svake strane voda od krajnjeg faznog provodnika, ima sledeće širine:

- za naponski nivo 1 kV do 35 kV:
 - za gole provodnike 10 m, kroz šumsko područje 3 m;
 - za slabo izolovane provodnike 4 m, kroz šumsko područje 3 m;
 - za samonoseće kablovske snopove 1 m;
- za naponski nivo 35 kV, 15 m;

Zaštitni pojas za podzemne dalekovode (kablove) je, od ivice armiranog betonskog kanala za naponski nivo 1 kV do 35 kV, uključujući i 35 kV, 1 m.

Ukoliko je potrebno izmeštanje ili zaštita elektroenergetskih objekata ugroženih planiranom namenama u obuhvatu Plana, potrebno je predvideti koridore, odnosno adekvatno zemljište, za potrebe izmeštanja ugroženih elektroenergetskih objekata. Troškove izmeštanja snosi investitor objekta čija izgradnja zahteva izmeštanje elektroenergetskog objekta.

Prilikom izgradnje/izmeštanja vodova voditi računa o potrebnim međusobnim rastojanjima i uglovima savijanja pri paralelnom vođenju i ukrštanju sa drugim elektroenergetskim vodovima i ostalim podzemnim i nadzemnim instalacijama i objektima koje se mogu naći u novoj trasi vodova. Nije dozvoljeno zasađivanje srednje i visoke vegetacije iznad podzemnih vodova.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Radove u blizini kablova vršiti ručno ili mehanizacijom koja ne izaziva oštećenje izolacije i olovnog plašta. Pri izvođenju radova zaštititi postojeće kablovske vodove od mehaničkog oštećenja.

Pri ukrštanju i paralelnom vođenju kablova sa drugim instalacijama poštovati propisima predviđena sigurnosna rastojanja i uglove ukrštanja.

Za prelazak saobraćajnice postojećih vodova obezbediti rezervu u kablovicama i to za vodove 35 kV i 10 kV 100% rezervu, a za vodove 1 kV 50% rezervu. Koristiti otvore kablovske kanalizacije odgovarajućeg prečnika u odnosu na prečnik voda prema uslovima nadležne institucije / operatora elektroenergetske infrastrukture.

Građevinske radove u neposrednoj blizini elektroenergetskih objekata vršiti ručno, bez upotrebe mehanizacije i uz preduzimanje svih potrebnih mera zaštite.

B.3.2.4. Elektronska komunikaciona infrastruktura

Za potrebe komunikacionog povezivanja objekta za proizvodnju električne energije - solarne elektrane u svrhu upravljanja i nadzora, planirana je izgradnja priključka na javnu elektronsku komunikacionu (EK) optičku infrastrukturu u vlasništvu operatora „Telekom Srbija” a.d.

Za potrebe komunikacionog povezivanja razvodnog postrojenja u okviru područja solarne elektrane, planirano je polaganje optičkog kabla, u istom rovu, sa priključnim energetske kablom.

Pravila uređenja i građenja

Zaštita postojeće EK infrastrukture

Planiranim radovima ne sme doći do ugrožavanja mehaničke stabilnosti i tehničkih karakteristika postojećih objekata mreže elektronskih komunikacija, ni do ugrožavanja normalnog funkcionisanja telekomunikacionog saobraćaja, i mora uvek biti obezbeđen adekvatan pristup postojećim objektima i kablovima, radi njihovog redovnog održavanja i eventualnih intervencija.

Pre početka izvođenja radova potrebno je, u saradnji sa nadležnom službom, upravljačem EK infrastrukture, izvršiti identifikaciju i obeležavanje trase postojećih podzemnih EK kablova u zoni planiranih radova (pomoću instrumenta tragača kablova i po potrebi probnim iskopima na trasi), kako bi se utvrdio njihov tačan položaj, dubina i eventualna odstupanja od trase definisanih izdatim uslovima.

Projektant, odnosno izvođač radova je u obavezi da poštuje važeće tehničke propise u vezi sa dozvoljenim rastojanjima planiranog objekta od postojećih objekata elektronskih komunikacija. Unutar zaštitnog pojasa nije dozvoljena izgradnja i postavljanje objekata (infrastrukturnih instalacija) drugih komunalnih preduzeća iznad i ispod postojećih podzemnih kablova ili kablovske kanalizacije EK mreže, osim na mestima ukrštanja kao i izvođenje radova koji mogu da ugroze funkcionisanje elektronskih komunikacija.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Zaštitu i obezbeđenje postojećih objekata EK infrastrukture treba izvršiti pre početka bilo kakvih radova i preduzeti sve potrebne i odgovarajuće mere predostrožnosti kako ne bi, na bilo koji način, došlo do ugrožavanja mehaničke stabilnosti i tehničke ispravnosti predmetnih objekata.

Građevinske radove u neposrednoj blizini postojećih objekata EK infrastrukture vršiti isključivo ručnim putem bez upotrebe mehanizacije i uz preduzimanje svih potrebnih mera zaštite (obezbeđenje od sleganja, probni iskopi i sl).

U slučaju eventualnog oštećenja postojećih objekata ili prekida telekomunikacionog saobraćaja usled izvođenja radova, investitor radova je dužan da nadležnom preduzeću nadoknadi celokupnu štetu po svim osnovama (troškove sanacije i naknadu gubitka usled prekida telekomunikacionog saobraćaja).

Ukoliko predmetna izgradnja uslovljava izmeštanje postojećih EK objekata / kablova, neophodno je uraditi tehničko rešenje / projekat izmeštanja, zaštite i obezbeđenja postojećih EK kablova, na koji nadležno preduzeće / upravljač EK infrastrukture izdaje saglasnost.

Radovi na zaštiti i obezbeđenju, odnosno radovi na izmeštanju postojećih EK objekata / kablova, izvode se, po pravilu, o trošku investitora, koji je u obavezi i da reguliše imovinsko – pravne odnose za buduće trase EK infrastrukture.

Izmeštanje treba vršiti na bezbednu trasu, pre početka radova na izgradnji za koju se traže uslovi.

Građenje nove EK infrastrukture:

- dubina polaganja kablova treba da je 0,6-1,2 m;
- planirati postavljanje PVC cevi Ø110 mm na mestima ukrštanja kablova sa kolovozom, kao i ispod betonskih i asfaltnih površina na trasama kablova, kako bi se izbegla naknadna raskopavanja;
- pri ukrštanju sa saobraćajnicom ugao ukrštanja treba da bude približno uglu od 90°;
- dozvoljeno je paralelno vođenje energetskog i EK kabla, sa međusobnim razmakom od najmanje: 0,5 m za kablove 1 kV i 10 kV i 1 m za kablove 35 kV;
- ukrštanje energetskog i EK kabla vrši se na razmaku od najmanje 0,5 m. Ugao ukrštanja treba da bude najmanje 30°, po mogućnosti što bliže 90°;
- energetski kabl, se, po pravilu, postavlja ispod EK kabla. Ukoliko ne mogu da se postignu zahtevani razmaci na tim mestima se energetski kabl provlači kroz odgovarajuću zaštitnu cev, ali i tada razmak ne sme da bude manji od 0,3 m.

B.3.2.5. Posebni uslovi Republičkog hidrometeorološkog zavoda

Da bi se omogućila izgradnja objekta za proizvodnju električne energije - solarne elektrane, potrebno je da se izvrši izmeštanje lansirne stanice, na bezbedno rastojanje, tako da nema preklapanja zona za građenje solarne elektrane i zaštitne zone lansirne (protivgradne) stanice.

Troškove izmeštanja lansirne (protivgradne) stanice snosi investitor solarne elektrane.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Na osnovu navedenog, u području koje sada obuhvata zaštitna zona lansirne (protivgradne) stanice, planira se građenje objekta za proizvodnju električne energije - solarne elektrane, čija će realizacija biti moguća nakon izmeštanja postojeće lansirne (protivgradne) stanice.

Izmeštanje izvršiti pre izdavanja upotrebne dozvole za solarnu elektranu.

B.3.3. Zelene površine

U planskom području, nije dozvoljeno koristiti invazivne i alergene vrste. Uređenje se zasniva na ispunjavanju sanitarno-higijenskih funkcija i ima i ulogu stvaranja povoljnijih mikroklimatskih uslova.

U kompleksu solarne elektrane, uređenje slobodnih i zelenih površina vršiće se saglasno specifičnosti objekata koji se grade, odnosno u skladu sa planiranom organizacijom lokacije/kompleksa i trasama podzemnih, internih instalacija.

Duž koridora opštinskog i nekategorisanih puteva, ozelenjavanje izvesti tako da budu ispunjeni zahtevi preglednosti i bezbednosti odvijanja saobraćaja.

B.3.4. Popis katastarskih parcela za javne namene

Postojeće i planirane parcele za površine javne namene su prikazane na grafičkom prilogu **broj 6.** - „Plan građevinskih parcela sa smernicama za sprovođenje”.

Parcele javnih namena

Tabela broj 3

Postojeća/ planirana	Namena	Katastarska opština	Oznaka parcele javne namene	Katastarska parcela		Ukupna površina parcele javne namene (ha)
				Broj	Površina (ha)	
Planirana	Nekateg. put	KO Trnava	JP 1	deo k.p.br. 520	0,00.39	0,15.31
				deo k.p.br. 532	0,00.37	
				deo k.p.br. 533	0,00.55	
				deo k.p.br. 536	0.00.52	
				deo k.p.br. 721	0,02.38	
				deo k.p.br. 722	0,01.43	
				deo k.p.br. 729	0,01.94	
				deo k.p.br. 1876	0,07.73	
Planirana	Nekateg. put	KO Trnava	JP 2	deo k.p.br. 473	0,03.89	0,48.42
				deo k.p.br. 503/1	0,01.32	
				deo k.p.br. 503/2	0,01.44	
				deo k.p.br. 503/3	0,01.49	

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

				deo k.p.br. 503/4	0,01.35	
				deo k.p.br. 504	0,03.13	
				deo k.p.br. 513	0,03.06	
				deo k.p.br. 525/2	0,01.15	
				deo k.p.br. 526/2	0,00.52	
				deo k.p.br. 527/2	0,00.59	
				deo k.p.br. 534/2	0,01.16	
				deo k.p.br. 535	0,00.86	
				deo k.p.br. 694	0,06.59	
				deo k.p.br. 736	0,03.88	
				deo k.p.br. 738	0,01.20	
				deo k.p.br. 740/7	0,00.15	
				deo k.p.br. 1875	0,16.64	
Postojeća	Opštin. put	KO Trnava	JP 3	deo k.p.br. 1873	0,01.68	0,01.68
Postojeća	Opštin. put	KO Trnava	JP 4	deo k.p.br. 1873	0,00.54	0,00.54
Postojeća	Opštin. put	KO Cakanovac	JP 5	deo k.p.br. 644/1	0,00.50	0,00.50
Postojeća	Nekateg. put	KO Trnava	JP 6	deo k.p.br. 600	0,00.27	0,00.27
Postojeća	Nekateg. put	KO Cakanovac	JP 7	deo k.p.br. 644/2	0,01.09	0,01.09

Napomena: Sprovođenje parcela javnih namena u nadležnom RGZ-SKN se vrši direktno na osnovu ovog Plana, uz izradu Projekta geodetskog obeležavanja nakon donošenja Plana i uz izradu Elaborata geodetskih radova prema članu 80. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS" broj 32/19).

B.4. Stepen komunalne opremljenosti

Za potrebe izdavanja lokacijskih uslova, neophodno je obezbediti određeni minimalni stepen komunalne opremljenosti zemljišta, odnosno obezbediti priključke na saobraćajnu i komunalnu/tehničku infrastrukturu, koja je potrebna za nesmetano funkcionisanje objekata određene namene.

S obzirom na to da je u planskom području, planirano građenje specifične vrste objekta, minimalno je potrebno obezbediti:

- pristup na javnu saobraćajnu mrežu;
- priključak na elektroenergetsku mrežu;
- priključak na EK mrežu.

B.5. Uslovi i mere zaštite

B.5.1. Uslovi i mere zaštite prirodnih dobara

Obuhvat Plana se ne nalazi unutar zaštićenog područja za koje je sproveden ili pokrenut postupak zaštite, niti je u obuhvatu ekološki značajnog područja ekološke mreže Republike Srbije, prema Uredbi o ekološkoj mreži („Službeni glasnik RS”, broj 102/10). Na predmetnom području evidentirana su staništa strogo zaštićenih divljih vrsta prema Prilogu 1 i 2 Pravilnika o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik RS”, broj 5/10, 47/11, 32/16 i 98/16).

Mere zaštite prirode će se sprovoditi u skladu sa važećom zakonskom regulativom iz oblasti zaštite prirode i prirodnih dobara.

Smernice i mere za zaštitu prirode:

- 1) Planirane namene površina moraju biti usklađene sa namenama određenim planskim dokumentom šireg područja i po hijerarhiji višeg reda.
- 2) Funkcionalnim planiranjem namena površina i aktivnim merama zaštite očuvati i unaprediti postojeće prirodne i poluprirodne celine u prostornom obuhvatu Plana.
- 3) Predvideti da se planiranim radovima i aktivnostima ne izazove pojava erozije i inženjersko - geoloških procesa u neposrednom okruženju.
- 4) Za izradu Strateške procene uticaja na životnu sredinu, neophodno je:
 - sprovesti popis (nulto stanje) biodiverziteta, sa akcentom na osetljive divlje vrste (ciljane vrste područja, globalno i nacionalno ugrožene vrste);
 - izvršiti ocenu stepena očuvanosti staništa svih osetljivih vrsta, kao i predlog ublažavajućih mera;
 - minimalan period istraživanja za divlje vrste flore, vegetacije i faune je jedan vegetativno-reproduktivni period (15. april - 1. novembar);
 - popis treba da sprovedu eksperti za pojedinačne grupe organizama divlje flore, faune i vegetacije;
 - utvrditi očuvanost i trenutno stanje predeonih elemenata - visokog zelenila i vrednijih primeraka dendroflоре (pojedinačna stabla), šumskih ekosistema i kompleksa, livada i pašnjaka, živica i žbunastih međa koje na predmetnom području imaju ulogu lokalnih ekoloških koridora.
- 5) Utvrđuje se obaveza očuvanja visokog zelenila i vrednijih primeraka dendroflоре (pojedinačna i grupe stabala). Ukoliko je uklanjanje stabala neophodno, obavezna je saglasnost i doznake nadležne institucije.
- 6) Namenu površina definisati na osnovu rezultata biodiverziteta, predeonih karakteristika i izrađenih karata prioriternih tipova staništa od značaja za zaštitu i utvrđenih lokalnih ekoloških koridora - isključiti lokalitete na kojima planirana izgradnja može imati negativan uticaj na zaštićene vrste, tipove staništa i ekološke koridore.
- 7) Predvideti da minimalna udaljenost između solarnih panela bude tolika da ne ugrožava staništa strogo zaštićenih divljih vrsta na kojima se okuplja, razmnožava ili noći veći broj međunarodno i nacionalno ugroženih i osetljivih divljih vrsta faune.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

-
- 8) Prilikom planiranja razmaka između redova solarnih panela, njihovog nagiba i visine od tla, potrebno je uzeti u obzir specifične zahteve biljnih vrsta koje se nalaze ispod panela. U tom smislu neophodno je:
 - osigurati dovoljnu propustljivost svetlosti kako bi se omogućio opstanak i normalan rast vegetacije, u skladu sa biološkim potrebama biljnih vrsta koje se nalaze ili planiraju ispod panela;
 - sprečiti potpuno zasenčenje površine tla ispod panela.
 - 9) Predvideti redovno praćenje i vođenje stanja divlje flore i faune u svim fazama izrade tehničko-projektne dokumentacije i tokom radnog veka solarne elektrane.
 - 10) Predvideti da sve električne instalacije budu uzemljene, obezbeđene i odgovarajuće izolovane kako bi se sprečilo stradanje jedinki divljih vrsta životinja.
 - 11) Predvideti ograđivanje i obezbeđivanje objekta kako bi se ograničio pristup divljim životinjama, odnosno sprečio ulazak krupnijih divljih životinja, uz istovremeno omogućavanje prolaska malih sisara, gmizavaca i druge sitne faune, dizajniranjem ograde sa otvorenim ili poluotvorenim delovima za njihov prolaz.
 - 12) Planom predvideti da je nakon okončanja radova na izgradnji, obavezna kompletna sanacija svih degradiranih površina, uključujući i ozelenjavanje travnatim vrstama.
 - 13) Planom predvideti da, kada se paneli iscrpe ili oštete, otpad od solarnih ćelija (nereciklabilan i toksičan) bude adekvatno deponovan na mesto koje će odrediti nadležna služba i koje mora biti van obuhvata planskog dokumenta, a u cilju očuvanja biodiverziteta i zaštite životne sredine saglasno odredbama Zakona o zaštiti životne sredine.
 - 14) Propisati obavezu da je u slučaju napuštanja predmetne lokacije, odnosno prestanka rada solarnog postrojenja, investitor obavezan da, što je pre moguće, evakuiše instaliranu opremu, ukloni sve objekte i u celini sanira lokaciju i dovede je u stanje blisko prvobitnom.
 - 15) Ukoliko se prilikom izvođenja radova naiđe na geološko - paleontološke ili mineraloško - petrološke objekte, za koje se pretpostavlja da imaju svojstvo prirodnog dobra, izvođač radova je dužan da obavesti Ministarstvo zaštite životne sredine, odnosno preduzme sve mere kako se prirodno dobro ne bi oštetilo do dolaska ovlašćenog lica.

Istraživački tim sastavljen od četiri člana (master biolog-ekolog, dip.biolog-ekolog, master ekolog i dipl.ekolog) je, dana 27.03.2025. godine, izvršio detaljno istraživanje na istražnom području koje je obuhvatalo prostor u granicama Plana, neposredno i šire okruženje od značaja za procenu zastupljenih staništa, ekosistema i ukupnog biodiverziteta. Uvidom na terenu konstatovano je sledeće:

- istražno područje se nalazi na području KO Trnava i delom u KO Cakanovac;
- pretežno predstavlja poljoprivredno zemljište različitih katastarskih i bonitetnih karakteristika i vrednosti, sa živicama u različitim fazama sukcesije i malim kompleksima hrastove šume panjače sa primešanim vrstama (jasen, dren, divlja ruža) i travnom vegetacijom tipičnih ruderalnih područja i agroekosistema.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Područje, predmet detaljnog istraživanja, se nalazi u neposrednom okruženju građevinskih područja naselja Trnavska Reka i Cakanovac, sa pojedinačnim domaćinstvima van građevinskih područja. Na područje u granicama Plana, predmet istraživanja, konstatovani su antropogeni uticaji, odnosno deo poljoprivrednih površina u istraživanom području se obrađuje sa zastupljenim njivskim i voćarskim kulturama, a deo predstavlja „napušteno“ poljoprivredno zemljište sa izraženim stepenom sukcesije. Živice i međe se nekontrolisano šire u zoni površina koje se ne obrađuju, dok se žbunje i šiblje, u zoni koja se obrađuje, sistematski uklanja.

Na osnovu detaljnog istraživanja, a prema postojećem stanju i uslovima na terenu, nisu konstatovani specifični biotopi, odnosno staništa (vlažna staništa, sipari, vodene i druge specifične površine), nisu identifikovane retke ili zaštićene vrste flore i vegetacije, nije uočeno ni jedno gnezdo u živicama i granama malih šumskih kompleksa u neposrednom okruženju.

Na osnovu rezultata istraživanja može se konstatovati da na prostoru u granicama Plana detaljne regulacije i neposrednom okruženju nema ograničenja sa aspekta zaštite biodiverziteta.

B.5.2. Uslovi i mere zaštite nepokretnih kulturnih dobara i kulturnog nasleđa

U obuhvatu Plana, izvršena je delimična prospekcija i valorizacija nepokretnog kulturnog nasleđa, a nije izvršeno evidentiranje ratnih memorijala (na osnovu zakonskih propisa o ratnim memorijalima).

U trenutku podnošenja zahteva, ne postoje: utvrđena nepokretna kulturna dobra, evidentirana dobra koja uživaju prethodnu zaštitu, ni evidentirani ratni memorijali.

Mere zaštite nepokretnog kulturnog nasleđa:

- 1) Nije dozvoljeno oštećenje ili uništenje arheoloških nalaza.
- 2) Procedura, koja se odnosi na slučajno otkriće arheoloških nalaza tokom izvođenja radova, obuhvata:
 - 2.1. arheološko praćenje izvođenja zemljanih radova angažovanjem teritorijalno nadležne ustanove zaštite kulturnih dobara ili naučne ustanove iz oblasti arheologije, o trošku investitora izgradnje;
 - 2.2. obustavu radova u slučaju otkrića arheološkog nasleđa i blagovremeno obaveštavanje nadležnog Zavoda za zaštitu spomenika kulture Niš.
- 3) Ako se u toku izvođenja radova naiđe na arheološka nalazišta ili arheološke predmete, izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja prekine radove i obavesti nadležni Zavod za zaštitu spomenika kulture Niš i da preduzme mere da se nalaz ne uništi i ne ošteti i da se sačuva na mestu i u položaju u kome je otkriven.
- 4) U slučaju otkrića arheološkog nasleđa tokom izvođenja građevinskih i drugih radova, investitor izgradnje u obavezi je da obezbedi sredstva za zaštitna arheološka istraživanja, zaštitu, čuvanje, publikovanje i prezentaciju arheološkog nasleđa u zoni koja je ugrožena planiranom izgradnjom.
- 5) Nakon sprovedenih zaštitnih arheoloških istraživanja, investitor je u obavezi da pribavi

nove uslove - mere zaštite od nadležnog zavoda, a koji će se definisati na osnovu rezultata sprovedenih zaštitnih arheoloških istraživanja.

- 6) Sva eventualna arheološka istraživanja sprovedi u skladu sa Zakonom o kulturnim dobrima i svim propisima koji regulišu oblast arheologije i zaštite kulturnog nasleđa u Republici Srbiji i u skladu sa pozitivnom praksom iz oblasti arheologije primenjujući odgovarajuću metodologiju arheoloških istraživanja.

B.5.3. Uslovi i mere zaštite životne sredine i života i zdravlja ljudi

B.5.3.1. Zaštita vazduha

Na području Plana, zaštita vazduha obuhvata mere prevencije i kontrole emisije zagađujućih materija iz svih potencijalnih izvora zagađenja (pokretnih i stacionarnih), kako bi se sprečio i umanjio njihov uticaj na kvalitet vazduha i minimizirali potencijalno negativni efekti na životnu sredinu i zdravlje ljudi.

Glavni izvori uticaja su emisije u vazduh iz građevinske i ostale mehanizacije, putničkih i teretnih vozila, kao i drugih mašina angažovanih za dopremanje materijala i opreme. Zbog česte manipulacije i kretanja vozila i mašina, očekuju se povremeno sa verovatnoćom ponavljanja, emisije prašine u vazduh. Ovakvi uticaji neće biti značajni, zbog njihovog intenziteta, vremenske i prostorne ograničenosti, a moguće ih je ograničiti odgovarajućim merama zaštite i dobrom organizacijom tokom realizacije i izgradnje solarnih elektrana.

Karakteristika solarne elektrane je da nema emisija u vazduh, a njihov rad će znatno doprineti smanjenju korišćenja neobnovljivih izvora energije, pre svega, fosilnih goriva što doprinosi snižavanju emisija zagađujućih materija u atmosferu, između ostalih i „gasova staklene bašte“.

Sve smernice i mere zaštite vazduha moraju se sprovoditi u skladu sa važećom zakonskom regulativom iz ove oblasti.

Smernice i mere zaštite vazduha:

- zaštitu vazduha od zagađivanja sprovoditi kao integralni deo monitoringa kvaliteta vazduha na području opštine Preševo;
- u postupku pripreme terena i izvođenja radova angažovati ispravnu mehanizaciju, a mikrolokacije planiranih solarnih elektrana obezbediti saglasno uslovima nadležnog organa;
- zaštita kvaliteta vazduha tokom izgradnje solarnih elektrana se pre svega odnosi na sprečavanje emisije prašine i izduvnih gasova, te je potrebno sprečiti izlaganje i isušivanje zemljišta (odnosno emisiju prašine), kada je to moguće;
- vršiti redovno orošavanje i kvašenje zaprašenih površina i transportnih ruta u cilju sprečavanja razvejavanja i rasturanja sitnih čestica;
- potrebno je sprovesti mere za smanjenje zagađivanja vazduha u postupku

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

projektovanja, gradnje i redovnog rada i moraju se održavati i sprovesti mere tako da se ne ispuštaju zagađujuće materije u vazduh u količini većih od graničnih vrednosti emisije;

- na pristupnom putu ograničiti brzinu kretanja transportnih i ostalih vozila.

B.5.3.2. Zaštita voda

Zaštita i unapređenje kvaliteta površinskih i podzemnih voda zasnovana je na merama i aktivnostima kojima se njihov kvalitet štiti i unapređuje preko mera zabrane, prevencije, obavezujućih mera zaštite, kontrole i monitoringa, u cilju očuvanja kvaliteta života, živog sveta, postizanja standarda kvaliteta životne sredine, smanjenja zagađenja, sprečavanja daljeg pogoršanja stanja voda i obezbeđenje neškodljivog i nesmetanog korišćenja voda za različite namene.

Kvalitet površinskih i podzemnih voda može biti ugrožen najviše u toku izgradnje solarne elektrane „Preševo 1“, pre svega u slučaju vanrednog, udesnog, odnosno havarijskog izlivanja goriva, ulja i rashladne tečnosti (antifriz) iz građevinskih mašina, teretnih i putničkih vozila na gradilištu i u transportu. Obaveza Nosioca Projekta, odnosno izvođača radova je da odmah, bez odlaganja, izvrši sanaciju terena, a u slučaju prodora štetnih materija u dublje slojeve podzemlja, neophodna je izvršiti i remedijaciju zemljišta i zagađenih podzemnih voda.

U cilju sprečavanja, ograničenja i kompenzacije negativnih uticaja Plana na podzemne vode, neophodno je sprovoditi stroge mera zaštite prilikom planiranja i realizacije solarne elektrane „Preševo 1“ u opštini Preševo.

Sve smernice i mere zaštite voda moraju se sprovoditi u skladu sa važećom zakonskom regulativom iz ove oblasti.

Smernice i mere za zaštitu voda:

- sve aktivnosti na planskom području: radovi na istraživanju, uređenju, zemljani i ostali radovi, izgradnja, eksploatacija, održavanje i ostale aktivnosti na planskom području, moraju se sprovoditi isključivo prema uslovima i merama koje obezbeđuju zaštitu voda;
- zabranjeno je ispuštanje, prosipanje i izlivanje svih potencijalnih otpadnih voda, opasnih i štetnih materija;
- u cilju prevencije, sprečavanja i ublažavanja nastanka i uticaja otpadnih voda tokom izvođenja radova i izgradnje, potrebno je obezbediti kontrolisano prikupljanje površinskih oticaja sa površina na kojima se izvode radovi preko privremeno izgrađenih odvodnih kanala i taložnica, radi sprečavanja direktnog upuštanja u prirodni recipijent (okolno zemljište), posebno tokom perioda sa padavinama;
- u zonama radova nije dozvoljeno (zabranjeno je) servisiranje, popravka, održavanje dopuna goriva angažovane mehanizacije i mašina; U slučaju izuzetne potrebe, obavezne su mere zaštite i korišćenje zaštitne opreme i posuda;

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

-
- prilikom realizacije-izgradnje solarne elektrane „Preševo 1“, gradilišta obezbediti tako da se isključi mogućnost havarija i udesnih situacija na mehanizaciji, uređajima i pratećim sadržajima;
 - u slučaju havarijskog izlivanja, prosipanja opasnih i štetnih materija, obavezan je odgovor na udes, odnosno hitna sanacija ugrožene lokacije;
 - upravljanje fekalnim otpadnim vodama na gradilištima mora biti organizovano kao privremeno sanitarno rešenje preko mobilnog toaleta, kao samostalne sanitarno-higijenske jedinice, bez potrebe priključivanja na vodovodnu i kanizacionu mrežu; Broj samostalnih sanitarno-higijenske jedinica (mobilnih toaleta) mora biti usaglašen sa brojem angažovanih radnika na gradilištu;
 - održavanje (redovno čišćenje, pranje i dezinfekcija toaleta ekološkim biorazgradivim dezinficijensima) mora biti povereno nadležnom komunalnom preduzeću ili operateru koji upravlja mobilnim toaletima.

B.5.3.3. Zaštita zemljišta

Zaštita zemljišta od degradacije i zagađivanja obavezna je prilikom izvođenja pripremnih radova i izgradnje solarne elektrane „Preševo 1“ u opštini Preševo.

Zagađivanje zemljišta može nastati, pre svega u toku izgradnje solarnih elektrana ili pri remontu ili drugim intervencijama na solarnim panelima. Kvalitet zemljišta u granicama Plana ali i poljoprivrednog zemljišta neposrednog okruženja, može biti narušen hazardnim, nekontrolisanim izlivanjem goriva, ulja i antifrizu iz građevinskih mašina, ostalih vozila i korišćene opreme, razvejavanjem praškastih materija i prašine kao i taloženjem zagađujućih materija, produkata sagorevanja iz motora sa unutrašnjim sagorevanjem.

Zaštita poljoprivrednog zemljišta uslovljena je čuvanjem namene i funkcionalnosti obuhvaćenih parcela. Opšte mere zaštite zemljišta obuhvataju sistem praćenja kvaliteta zemljišta (sistem zaštite zemljišnog prostora) i njegovo održivo korišćenje, koje se ostvaruje primenom mera sistemskog praćenja kvaliteta zemljišta:

- praćenje indikatora za ocenu rizika od degradacije zemljišta;
- sprovođenje remedijacionih programa za otklanjanje posledica degradacije zemljišnog prostora, bilo da se oni dešavaju prirodno ili da su uzrokovani antropogenim aktivnostima.

Mere zaštite zemljišta obuhvataju sistem praćenja kvaliteta zemljišta i njegovo održivo korišćenje koje se sprovodi kroz:

- obavezno planiranje i sprovođenje preventivnih mera zaštite prilikom korišćenja zemljišta za sve delatnosti za koje se očekuje da će znatno oštetiti funkcije zemljišta;
- obavezno upravljanje otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i podzakonskim aktima;

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

- obavezno upravljanje otpadnim vodama na planskom području.

Sve smernice i mere zaštite zemljišta moraju se sprovoditi u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima iz ove oblasti.

Smernice i mere zaštite zemljišta:

- obavezno planiranje i sprovođenje preventivnih mera zaštite prilikom korišćenja zemljišta za sve radove i aktivnosti pri realizaciji solarne elektrane, a za koje se očekuje ili se može očekivati da će znatno oštetiti funkcije zemljišta;
- u cilju očuvanja i zaštite produktivnog zemljišta, obezbediti da zauzimanje obradivog poljoprivrednog zemljišta bude vršeno u najmanjoj mogućoj meri;
- planirani radovi na realizaciji solarne elektrane se moraju sprovesti u skladu sa propisanim urbanističkim parametrima u planskom dokumentu;
- obavezna je sanacija i rekultivacija postojećih degradiranih lokacija, odnosno uklanjanje neuređenih odlagališta otpada (divljih deponija), ukoliko ih ima u granicama planskog dokumenta, kao i nastalih degradiranih površina tokom izvođenja radova;
- upravljanje otpadnim vodama, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i uslovima nadležnih institucija i preduzeća, a što obuhvata zabranu prosipanja, ispuštanja i akcidentnog izlivanja na zemljište svih kategorija otpadnih voda, uz obavezan monitoring i kontrolu upravljanja otpadom i otpadnim vodama na planskom području;
- obaveza izvođača radova je da pedološki vredan površinski, humusni sloj zemljišta posebno odloži, zaštititi od atmosferskih uticaja i upotrebi za završnu prekrivku iskopa, odnosno za sanaciju i revitalizaciju degradiranih površina;
- zemljište oko solarnih panela i na trasi kablova sanirati po završetku radova i vratiti prvobitnoj nameni;
- na gradilištima nije dozvoljena popravka niti bilo kakva servisiranja mehanizacije i vozila, kako bi se sprečilo eventualno curenje ili prosipanje ulja i maziva u zoni izvođenja radova;
- ukoliko tokom građevinskih radova na postavljanju solarnih panela dođe do havarije na građevinskim mašinama ili transportnim sredstvima, investitor/nosilac projekta, odnosno izvođač radova je dužan da odmah, bez odlaganja, izvrši sanaciju terena. Sanaciju (po potrebi i remedijaciju) zagađenog zemljišta može da obavlja samo ovlašćena organizacija ili laboratorija; Upravljanje sa nastalim opasnim otpadom mora biti povereno operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje opasnim otpadom, uz dokument o kretanju opasnog otpada;
- po završetku zemljanih i ostalih građevinskih radova, izvršiti nivelaciju zemljišta i prikupiti i ukloniti sav komunalni, građevinski, inertni i ambalažni otpad, u skladu sa uslovima nadležnog komunalnog preduzeća; U slučaju pojave opasnog otpada izvođač radova je

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

dužan da isti preda operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje opasnim otpadom, uz dokument o kretanju opasnog otpada;

- propisan način upravljanja opasnim otpadom i otpadnim uljima obezbeđuje sprečavanje uticaja na zemljište, površinske i podzemne vode; Istih procedura, operater se mora pridržavati i pri redovnom, odnosno vanredom remontu solarnih panela, kada mogu nastati različite kategorije i količine otpada (metalnih delova, kablova, plastike, zauljenog otpada i krpa, ambalažnog otpada) koji se predaje operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje otpadom, uz dokument o kretanju otpada;
- Ivestitor/nosilac projekta je u obavezi da definiše sva radna uputstva za adekvatno rukovanje opasnim materijama; Opasan otpad (otpadna ulja) skladištiti u nepropusnim, hermetički zatvorenim posudama u skladu sa Pravilnikom o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS”, br. 95/24), a potom ih predati ovlašćenom Operateru na dalji tretman;
- u slučaju da se planiranim aktivnostima u granicama Plana, utiče na zagađivanje zemljišta, investitor/nosilac projekta je u obavezi da izradi izveštaj o stanju zemljišta koji mora biti izrađen od strane stručne organizacije, akreditovane za uzorkovanje i ispitivanje zemljišta i vode prema SRPS, ISO/IEC 17025 standardu; nosilac projekta koji degradira životnu sredinu dužan je da izvrši remedijaciju ili sanaciju degradirane životne sredine, u skladu sa projektima sanacije i remedijacije na koje resorno Ministarstvo daje saglasnost;
- investitor/nosilac projekta, potencijalni zagađivač ili njegov pravni sledbenik, obavezan je da otkloni uzrok zagađenja i posledice direktnog ili indirektnog zagađenja životne sredine i snosi ukupne troškove, koji uključuju troškove rizika po životnu sredinu i troškove uklanjanja štete nanete životnoj sredini;
- u cilju kontrole životne sredine i zaštite zemljišta od zagađivanja, u granicama PDR-a, pri implementaciji i realizaciji planirane solarne elektrane, pratećih sadržaja i infrastrukture, potrebno je, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS”, br. 114/2008) pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o izradi/ne izradi Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

B.5.3.4. Buka i vibracija

U granicama Plana, buka se može javiti u toku izgradnje solarne elektrane „Preševo 1” u opštini Preševo i prateće infrastrukture koju izaziva rad građevinskih mašina.

Tokom izgradnje planirane solarne elektrane „Preševo 1” doći će do privremenog podizanja nivoa buke, sa verovatnoćom ponavljanja i povremenom pojavom impulsne buke od građevinskih mašina i teških teretnih vozila za prevoz građevinskog materijala i opreme. Povećanje nivoa buke je neminovno, ali je privremenog karaktera, a uticaj je kratkotrajan, prostorno ograničen i dominantan na neposrednom mestu izvođenja.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Tokom redovnog rada solarne elektrane, ne očekuje se prekoračenje nivoa buke, obzirom da solarni paneli odnosno fotonaponske solarne elektrane tokom rada ne proizvode i ne stvaraju buku.

Zaštita od buke na području Plana sprovodiće se u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima iz ove oblast.

Smernice i mere zaštite od buke i vibracija

- u cilju smanjenja uticaja buke u toku izvođenja građevinskih radova i aktivnosti na lokacijama gradilišta, pristupne puteve za građevinsku mehanizaciju odrediti na način da se izbegnu zone sa osetljivim receptorima;
- definisati radno vreme gradilišta za redovne građevinske aktivnosti; radove koji direktno utiču na emisiju buke u životnoj sredini obavljati tokom dana, u definisanom radnom vremenu;
- planirati radove na način da potreba za radovima van definisanog radnog vremena bude svedena na minimum;
- u toku izvođenja građevinskih radova, koristiti redovno održavanu opremu i mehanizaciju koja ne generiše povišeni nivo buke;
- omogućiti ispravan rad opreme i uređaja, sprovođenjem preventivnog održavanja u skladu sa preporukama proizvođača, i na taj način obezbediti da nivo buke bude u skladu sa projektovanim vrednostima.

B.5.3.5. Nejonizujuće zračenje

Za rad solarne elektrane „Preševo 1“ u opštini Preševo biće postavljeni solarni paneli koji koriste Sunčevu energiju područja, kao obnovljiv izvor energije, za dobijanje električne energije.

U okolini svakog provodnika kroz koji teče naizmenična struja postoji elektromagnetno polje. Intenzitet elektromagnetnog polja opada sa kvadratom rastojanja od provodnika. Na većim udaljenostima efekat nejonizujućeg zračenja koje potiče od takvog polja postaje beznačajan. Izgradnjom solarne elektrane „Preševo 1“ u Radoševcu, doći će do povećanja nivoa elektromagnetnog zračenja, u odnosu na nivo pre izgradnje istih. Elektromagnetno zračenje, odnosno polje će u najvećoj meri emitovati invertori i transformatori, a zatim i elektro-oprema u razvodnim ormarima i drugi komandno-upravljački uređaji i vodovi (samo prilikom proticanja struje). Radi se o elektromagnetnom polju, frekvencije 50 Hz. Nivo elektromagnetnog polja je nizak i lokalnog je karaktera (ne prostire se van granica Plana). Elektromagnetsko polje o kome je ovde reč, je polje koje spada u nejonizirajuća polja, to znači da njegova energija u primarnom aktu incidencije nije dovoljna da izazove jonizaciju molekula u biološkom tkivu.

Zaštita od nejonizujućih zračenja obuhvata uslove i mere zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja, odnosno elektromagnetnog zračenja, uslove korišćenja izvora nejonizujućih zračenja i predstavljaju obavezne mere i uslove pri planiranju, korišćenju i uređenju prostora. Zaštita od nejonizujućeg zračenja sprovodiće se u skladu sa

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

odredbama važeće zakonske regulative i podzakonskih akata iz ove oblast.

Smernice i mere zaštite od nejonizujućeg zračenja:

- pri izgradnji/rekonstrukciji i korišćenju izvora nejonizujućeg zračenja pridržavati se odredbi Zakona o zaštiti od nejonizujućih zračenja („Sl. glasnik RS“, br. 36/09), Pravilnika o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja („Sl. glasnik RS“, br. 104/09) i Pravilnika o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima („Sl. glasnik RS“, br. 104/09);
- obavezna je kontrola stepena izlaganja nejonizujućem zračenju u životnoj sredini i kontrola sprovedenih mera zaštite od nejonizujućih zračenja;
- obavezno je sistematsko ispitivanje i praćenje nivoa nejonizujućih zračenja u životnoj sredini;
- obavezno je vođenje evidencije o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa;
- obavezno je označavanje izvora nejonizujućih zračenja od posebnog interesa i zone opasnog zračenja;
- obavezno je informisanje stanovništva o merama zaštite i obaveštavanje o stepenu izloženosti nejonizujućim zračenjima u životnoj sredini;
- u cilju kontrole životne sredine, kontrole i zaštite zdravlja stanovništva od izvora nejonizujućeg zračenja, propisivanja, sprovođenja i kontrole mera za zaštitu životne sredine i zdravlja stanovništva, za realizaciju objekata/uređaja izvora nejonizujućeg zračenja, potrebno je pokretanje postupka procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine i donošenje odluke o izradi/ne izradi Studije o proceni uticaja na životnu sredinu za planirane projekte potencijalne izvore nejonizujućeg zračenja u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna roena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Sl. glasnik RS“, br. 114/08).

B.5.3.6. Upravljanje otpadom

Mere upravljanja otpadom definisane su na osnovu smernica iz dokumenata višeg reda kao i na osnovu procenjene količine i karaktera otpada koji će nastajati na području Plana. Koncept upravljanja otpadom na području Plana mora biti zasnovan na uključivanje u sistem Lokalnog plana upravljanja otpadom opštine Preševo, kao i na primeni svih neophodnih organizacionih i tehničkih mera kojima bi se sprečili potencijalni negativni uticaji na kvalitet životne sredine.

Upravljanje otpadom na području Plana detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1“ u opštini Preševo, mora biti deo integralnog upravljanja otpadom na lokalnom i regionalnom nivou i sprovodiće se u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima iz ove oblast.

U skladu sa planiranim sadržajima i aktivnostim, na planskom području se može očekivati

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

nastajanje sledećih vrsta i kategorija otpada:

- građevinski otpad i šut,
- komunalni otpad,
- opasan i neopasan otpad.

Smernice i mere upravljanja otpadom:

- proizvođač otpada, odnosno investitor/izvođač radova je u obavezi da, u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom, u toku izvođenja radova na izgradnji solarne elektrane „Preševo 1“ u opštini Preševo, predvidi i obezbedi:
 - odgovarajući način upravljanja/postupanja sa nastalim otpadom u skladu sa zakonom i propisima donetim na osnovu zakona kojima se utvrđuje postupanje sa sekundarnim sirovinama, opasnim otpadom, posebnim tokovima otpada;
 - građevinski i ostali otpadni materijal, koji nastane u toku izvođenja radova, sakupi, razvrsta i privremeno skladišti u skladu sa izvršenom klasifikacijom na odgovarajućim odvojenim mestima predviđenim za ovu namenu, isključivo u okviru gradilišta;
 - sprovede postupke za smanjenje količine otpada za odlaganje (posebni uslovi skladištenja otpada – 17 sprečavanje mešanja različitih vrsta otpada, rasipanja i mešanja sa vodom i sl.) i primenu načela hijerarhije upravljanja otpadom (prevencija i smanjenje, priprema za ponovnu upotrebu, reciklaža i ostale operacije ponovnog iskorišćenja, odlaganje otpada), odnosno odvaja otpad čije se iskorišćenje može vršiti u okviru gradilišta ili u postrojenjima za upravljanje otpadom; prilikom skladištenja nastalog otpada primetni mere zaštite od požara;
 - izveštaj o ispitivanju nastalog neopasnog i opasnog otpada kojim se na gradilištu upravlja, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom i Pravilnikom o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada (Sl. glasnik RS, br. 56/10, 93/19, 39/21 i 65/24);
 - Vodi evidenciju o: - o vrsti, klasifikaciji i količini građevinskog otpada koji nastaje na gradilištu; - izdvajanju, postupanju i predaji građevinskog otpada (neopasnog, internog, opasnog otpada, posebnih tokova otpada);
 - preuzimanje i dalje upravljanje otpadom koji se uklanja, obavlja isključivo preko lica koje ima dozvolu da vrši njegovo sakupljanje i/ili transport do određenog odredišta, odnosno do postrojenja koje ima dozvolu za upravljanje ovom vrstom otpada (tretman, odnosno skladištenje, ponovno iskorišćenje, odlaganje);
 - popunjavanje dokumenata o kretanju otpada za svaku predaju otpada pravnom licu, u skladu sa Pravilnikom o obrascu Dokumenta o kretanju otpada i uputstvu za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS“, br. 114/13) i Pravilnikom o obrascu Dokumenta o kretanju opasnog otpada, obrascu prethodnog obaveštenja, načinu njegovog dostavljanja i uputstvu za njihovo popunjavanje („Sl. glasnik RS“, br.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

17/17); kompletno popunjen Dokument o kretanju neopasnog otpada čuva najmanje dve godine, a trajno čuva Dokument o kretanju opasnog otpada, u skladu sa zakonom;

- investitor/nosilac projekta je u obavezi da upravlja otpadom u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-dr. zakon i 35/23), Zakona o ambalaži i ambalažnom otpadu („Sl. glasnik RS”, br. 36/09 i 95/18), Pravilnika o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS”, br. 95/24), Pravilnik o kategorijama, ispitivanju i klasifikaciji otpada („Sl. glasnik RS”, br. 56/10, 93/19, 39/21 i 95/24), Pravilnika o obrascu dnevne evidencije i godišnjeg izveštaja o otpadu sa upustvom za njegovo popunjavanje („Sl. glasnik RS”, br. 7/20 i 79/21) i Pravilnika o uslovima i načinu sakupljanja, transporta, skladištenja i tretmana otpada koji se koristi kao sekundarna sirovina ili za dobijanje energije („Sl. glasnik RS”, br. 98/10);
- u slučaju kvara solarnih panela ili zamene istih, na lokaciji nije dozvoljeno skladištenje. Obaveza investitora/nosioca projekta je da sa lokacije ukloni nastali otpad u skladu sa odredbama Zakona o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-dr. zakon i 35/23), time što će da vrati proizvođaču solarnih panela ili da preda operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje ovom vrstom otpada uz dokument o kretanju otpada;
- investitor/nosilac projekta/izvođač radova je u obavezi da u skladu sa Uredbom o načinu i postupku upravljanja otpadom od građenja i rušenja („Sl. glasnik RS”, br. 93/23 i 94/23 – ispravka) i Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-dr. zakon i 35/23), u postupku ishodovanja građevinske dozvole dobije saglasnost na Plan upravljanja otpadom od građenja i rušenja;
- sanirati sve lokacije na kojima je nekontrolisano deponovan otpad na planskom području, u kontaktnim zonama i neposrednom okruženju;
- postupanje i upravljanje neopasnim otpadom vršiće se preko operatera koji poseduje dozvolu za upravljanje neopasnim otpadom, u skladu sa zakonskom regulativom;
- za upravljanje komunalnim otpadom koji nastaje u obuhvatu Plana, realizacijom i implementacijom planskih rešenja, obezbediti adekvatne sudove za prikupljanje otpada, potreban prostor, uslove za pristup vozilu komunalnog preduzeća, u skladu sa uslovima nadležnog Javnog komunalnog preduzeća;
- opasan otpad, mašinska, hidraulična - otpadna ulja koja nastaju na lokaciji povremeno, prilikom održavanja opreme, sakupljati odvojeno u nepropusne sudove sa zatvaračem koji ih hermetički zatvara, a sa tako nastalim otpadom postupati u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS”, 95/24), do predaje ovlašćenom operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje opasnim otpadom;
- zabranjeno je odlaganje, deponovanje svih vrsta otpada van prostora opredeljenih za tu

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

namenu, na području Plana detaljne regulacije;

- na planskom području nije dozvoljena prerada, reciklaža ni skladištenje otpadnih materija, niti spaljivanje bilo kakvih otpadnih materija.

Mere rane identifikacije i način postupanja u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja plana u cilju otklanjanja tih uticaja (mere za sprečavanje, smanje i/ili ograniče utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine)

Mere rane identifikacije i način postupanja u slučaju pojave neočekivanih negativnih uticaja sprovođenja Plana imaju za cilj otklanjanje tih uticaja i to: mere za sprečavanje, smanje i/ili ograniče utvrđene značajne negativne neposredne, posredne, sekundarne, kumulativne, prekogranične, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, trajne i privremene uticaje na činioce životne sredine, kako bi se plansko područje i neposredno okruženje maksimalno zaštitilo.

U fazi realizacije solarne elektrane planiraju se i projektuju preventivne mere za sprečavanje i smanjenje štetnog uticaja na životnu sredinu i za smanjenje rizika neželjenih događaja (akcidenata):

- prevencija i sprečavanje pojave akcidenata, koji mogu ugrožavati zdravlje i život ljudi i stanje životne sredine, je izbor najprihvatljivijeg rešenja za pozicioniranje solarnih panela, uz obaveznu primenu mera zaštite i permanentnog nadzora i monitoringa;
- izbor mikrolokacija solarnih panela u skladu sa rezultatima i uslovima geoloških, geomehaničkih i hidroloških ispitivanja;
- projektovanje solarne elektrane u skladu sa klimatskim uslovima i meteorološkim parametrima (odabranim prema iskustvu sa postojećih vodova na tom području, terenskim uslovima i podacima RHMZ-a;
- maksimalno uklapanje u predeo i pejzaž primenom poznatih metoda i postupaka koji će minimizirati uticaj solarne elektrane;
- smanjenje šumskih površina u zoni neposrednog uticaja potrebno je merama ekološke kompenzacije nadoknaditi šumsko-uzgojnim radovima na šumskom zemljištu, u neposrednom ili širem okruženju;
- podizanje novih zasada usmeriti na šumskim staništima (šumskom zemljištu) na bezbednoj udaljenosti od solarne elektrane, pri čemu kompenzacijsko rešenje mora ispunjavati uslove da u biološkom i estetsko-vizuelnom smislu, pored funkcionalnosti, daje i pozitivnu estetsku karakteristiku;
- gradilište se mora organizovati - baze za dopremu alata, materijala, opreme,;
- transport opreme, alata i ostalog potrebnog materijala izvodi se odgovarajućim prevoznim sredstvima do samog gradilišta;
- u fazi realizacije, potrebno je maksimalno koristiti postojeću putnu infrastrukturu (prilazne

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

puteve), u cilju zaštite postojećeg obradivog zemljišta i šumskih površina;

- nakon završetka svih radova, potrebno je urediti trasu, ukloniti otpadni materijal i suvišni iskop u skladu sa Planom upravljanja otpadom od građenja i rušenja, sanirati i revitalizovati degradirane površine.

Akcidenti i udesne situacije nisu česte pojave za solarne elektrane i najčešće su posledica tehničkih neispravnosti, organizaciono-tehnoloških propusta ili ekstremnih meteoroloških uslova.

Prevenција i sprečavanje pojave akcidenata, koji mogu ugrožavati zdravlje i život ljudi i stanje životne sredine, je izbor najprihvatljivijeg rešenja za pozicioniranje solarnih panela, uz obaveznu primenu mera zaštite i permanentnog nadzora i monitoringa.

Mere pre puštanja u rada solarne elektrane obuhvataju obavezu izrade Plana postupanja u udesnim situacijama koji treba da sadrži šemu odgovora na udes, program obuke i treninga, program kontrole i ostala uputstva i obaveštenja; ovim Planom će biti utvrđeno koje aktivnosti se preduzimaju u slučajevima udesa, koje eksterne institucije se obaveštavaju i kako se saniraju posledice; lica odgovorna za sprovođenje Plana će uključiti: radnike zadužene za upravljanje radom solarnih elektrana u trenutku nastanka udesa, nadležnu vatrogasnu jedinicu.

Mere tokom rada solarne elektrane obuhvataju program preventivnog održavanja i praćenja radi smanjenja rizika od pojave kvarova i potencijalnih udesa; scenario požara na solarima kao i u trafostanicama predstavlja rizik opšteg tipa i predmet je zasebne analize zaštite od požara koju sprovode ovlašćene institucije; u slučaju izlivanja opasne materije, iskorišćeni absorbent će biti sakupljen i deponovan prema Pravilnik o načinu skladištenja, pakovanja i obeležavanja opasnog otpada („Sl. glasnik RS“, br. 95/24).

Primena i sprovođenje opštih mera zaštite životne sredine uticaće na smanjenje rizika od zagađivanja i degradacije prostora i životne sredine u planskom području, neposrednom i širem okruženju. U fazi realizacije solarne elektrane, planiraju se i projektuju preventivne mere za sprečavanje i smanjenje štetnog uticaja solarnih elektrane na životnu sredinu i za smanjenje rizika neželjenih događaja (akcidenata).

Mere zaštite životne sredine i odgovor na udes:

- angažovati ispravnu mehanizaciju pri izvođenju radova u planskom obuhvatu;
- obaveza Nosioca Projekta je da izradi Plan postupanja u udesnim situacijama koji treba da sadrži:
 - šemu odgovora na udes,
 - program obuke i treninga,
 - program kontrole,
 - ostala uputstva i obaveštenja;
- za sprovođenje Plana postupanja u udesnim situacijama potrebno je angažovanje svih radnika koji su zaduženi za upravljanje radom solarnih elektrana i lokalne nadležne

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

vatrogasne jedinice;

- u slučaju prosipanja, procurivanja nafte, naftnih derivata, ulja i ostalih hazardnih materija, potrebno je odmah pristupiti sanaciji terena na lokaciji, a otpad nastao sanacijom pakovati u nepropusne posude sa poklopcem i postupati prema odredbama Zakona o upravljanju otpadom („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 14/16, 95/18-dr. zakon i 35/23); tako nastali otpad se predaje ovlašćenom operateru koji poseduje dozvolu za upravljanje opasnim otpadom na dalji tretman, uz obaveznu evidenciju i Dokument o kretanju opasnog otpada; primenom preventivnih mera zaštite, rizik od potencijalnog prosipanja ili procurivanja nafte, naftnih derivata, ulja i ostalih hazardnih materija i potencijalna kontaminacija zemljišta se svodi na malu verovatnoću pojave takvog događaja;
- obezbediti kontrolisano skladištenje svih potencijalno zagađujućih materija (gorivo, ulja) u za to namenski opremljenim prostorima, opremljenim prihvataima za slučaj izlivanja;
- u slučaju akcidentnog zagađenja zemljišta (prosipanje goriva, curenje ulja) Nosilac Projekta je u obavezi da izvrši hitnu remedijaciju zagađene lokacije i mora preduzeti sve neophodne mere za zaustavljanje širenja zagađenja i dalje degradacije životne sredine; kontaminirano zemljište mora biti uklonjeno i odloženo u skladu sa propisima o upravljanju opasnim otpadom;
- gašenje požara na objektima sa FN panelima se u taktičkom sagledavanju opasnosti na intervenciji mnogo ne razlikuje od gašenja klasičnih požara na objektima. Primeniti proceduru za gašenje požara na objektu sa zahvatima gašenja na otvorenom prostoru i proceduru za gašenje u sredinama gde se očekuje prisustvo električnog napona. U suštini treba voditi računa o nekoliko važnih činjenica pre otpočinjanja gašenja požara na FN panelima, kao što su:
 - treba uzeti u obzir doba dana kada se intervencija dešava, jer preko dana kada su FN paneli izloženi suncu oni proizvode struju i stvaraju opasan jednosmerni napon prisutan u panelima, provodnicima, invertorima i ostaloj pratećoj instalaciji do priključka na ED mrežu;
 - obzirom da prilikom izlaganja suncu FN paneli proizvode struju, a ne mogu biti isključeni, intervencija usred letnjeg dana je opasnija nego intervencija noću;
 - pre intervencije proveriti da li je na priključnom ormaru ili u TS isključena gradska mreža, a potom isključiti i sklopku na invertoru, čime se eliminiše prisustvo naizmeničnog napona iz ED mreže i opterećenje FN sklopa;
 - sa ciljem da se invertor u potpunosti odvoji od FN panela treba odvojiti i sve DC konektore sa FN panela, čime se bitno smanjuje napon jer prisutan praktično samo napon jednog FN panela;
 - pored svih napred preduzetih radnji požar gasiti u uslovima da je FN panel pod naponom, sa posebnom pažnjom na gašenje u blizini oštećenih provodnika i panela, jer postoji mogućnost da oni i dalje proizvode povišeni napon i opasnosti od direktnih i indirektnih dodira sa njima;

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

-
- ekstremne temperature kao posledica požara mogu oštetiti konstrukciju i podkonstrukciju FN panela što može dovesti do urušavanja ovih konstrukcija, tako da treba voditi računa i o tome da se izbegne kretanje kroz zonu gde su FN paneli montirani;
 - povišena temperatura može izazvati palenje pojedinih komponenti panela, pre svega aluminijuma, koji sagorevaju na temperaturama preko 1375°C, kada delovanje vodom može usloviti termičku disocijaciju vode, koja se manifestuje eksplozijom vodonika koji se izdvaja iz vode, što uzrokuje eksploziju celog panela;
 - prilaziti objektu uvek sa strane gde ne pretili rušenje konstrukcije i gde nema usmerenog delovanja krhotina panela koje bi nastale usled eksplozije;
 - požari na FN panelima ne šire velikom brzinom, te da je gašenje ovih požara moguće i aparatima za početno gašenje požara, pre svega aparatima za gašenje uz prisustvo električnog napona (suvi prah, SO₂, hemijska sredstva);
 - koristiti raspršenu vodu sa opreme za visoki pritisak i vodenu maglu, a kod upotrebe klasičnih metoda gašenja vodom voditi računa da pritisak na mlaznici nije niži od 5 bara i da ste od panela u požaru udaljeni najmanje 4 m;
- potrebno je da planirane solarne elektrane budu opremljene gromobranskom zaštitom i uzemljenjem;
 - obaveza nosioca projekata/operatora je da striktno sprovodi mere zaštite od požara i mere zaštite i bezbednosti zdravlja na radu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom i podzakonskim aktima;
 - primenu mera zaštite i prevenciju i otklanjanje posledica u slučaju udesnih situacija u toku izvođenja radova (oprema za gašenje požara, absorbenti za sakupljanje izlivenih i prosutih materija);
 - prema odredbama Zakona o zaštiti od požara („Sl. glasnik RS”, br. 111/09, 20/15 i 87/18, 87/18-dr. zakon), i propisanim uslovima nadležnog odeljenja protivpožarne policije, pribaviti saglasnost protivpožarne policije na tehničku dokumentaciju, izvesti i sprovoditi propisane mere protivpožarne zaštite;
 - pristupne puteve i prolaze planirati za vatrogasna vozila do objekata, sa širinom puteva koji omogućava pristup vatrogasnog vozila do svakog objekta a prema čl. 4, 6 i 7 Pravilnika o tehničkim normativima za pristupne puteve, okretnice i uređenje platoa u blizini objekata povećanog rizika od požara („Sl. list SRJ”, br. 8/95);
 - objekti moraju biti izvedeni u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za zaštitu elektroenergetskih postrojenja i uređaja od požara („Sl. list SFR”, br. 74/90) i Pravilnikom o tehničkim normativima za pogon i održavanje elektroenergetskih postrojenja i vodova („Sl. list SRJ”, br. 41/93);
 - u cilju kontrole životne sredine i propisivanja, sprovođenja i kontrole mera za zaštitu životne sredine, u granicama Plana, pri implementaciji i realizaciji planiranih projekata,
-

objekta, površina, potrebno je, u skladu sa Uredbom o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu („Službeni glasnik RS”, br. 114/2008) pokrenuti postupak procene uticaja na životnu sredinu pred nadležnim organom za zaštitu životne sredine u vezi donošenja odluke o izradi/ne izradi Studije o proceni uticaja na životnu sredinu.

B.5.4. Urbanističke mere za zaštitu od elementarnih nepogoda i akcidenata

Zaštita od zemljotresa - Plansko područje pripada zoni 9°MCS skale (odnosno skale EMS-98). Zaštita od zemljotresa se sprovodi kroz primenu važećih seizmičkih propisa za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih objekata i kroz trasiranje koridora javne komunalne/tehničke infrastrukture duž javnih puteva i zelenih površina na odgovarajućem rastojanju od objekata. Radi zaštite od zemljotresa, planirani objekti mora da budu realizovani i kategorisani prema propisima i tehničkim normativima za izgradnju objekata u seizmičkim područjima.

Zaštita od požara - U cilju ispunjenja građevinsko – tehničkih, tehnoloških i drugih uslova, planirani objekti treba da se realizuju prema važećim zakonskim propisima iz oblasti zaštite od požara. Zaštita od požara se obezbeđuje profilima saobraćajnica, koji omogućavaju nesmetano kretanje vatrogasnih vozila. Primenom ovih mera ostvareni su osnovni, urbanistički uslovi za zaštitu od požara.

Zaštita od vetra, snežnih nanosa i leda - Prevazilazi se poštovanjem svih uputstava proizvođača opreme, koji predviđaju sve potrebne mere zaštite od potencijalnih akcidenata.

B.5.5. Urbanističke mere za prilagođavanje potrebama odbrane zemlje

U planskom području nema uslova i zahteva za potrebe prilagođavanja potrebama odbrane zemlje.

B.6. Standardi pristupačnosti

Standardi pristupačnosti odnose se na primenu važećih propisa, odnosno uslove kojima se površine i objektim posebno javne namene čine pristupačnim osobama sa invaliditetom, deci i starim osobama, u skladu sa važećim pravilnikom iz predmetne oblasti.

S obzirom na to da je u planskom obuhvatu predviđena izgradnja specifične vrste objekta, nije predviđena primena ovih pravila.

B.7. Mere energetske efikasnosti izgradnje

Unapređenje energetske efikasnosti obuhvata smanjenje potrošnje energije, uštedu energije i obezbeđenje održive izgradnje, primenom tehničkih mera i standarda u procesima planiranja, projektovanja, građenja i upotrebe objekta.

Pri realizaciji planiranih objekata, poštovaće se principi energetske efikasnosti, u meri koja je određena važećom zakonskom regulativom iz predmetne oblasti.

V. PRAVILA GRAĐENJA

V.1. Vrsta i namena objekata koji se mogu graditi pod uslovima utvrđenim planom, odnosno vrsta i namena objekata čija je izgradnja zabranjena

Dozvoljeno je građenje objekata za proizvodnju električne energije - solarne elektrane, koja će proizvedenu električnu energiju plasirati u distributivnu mrežu.

Objekat za proizvodnju električne energije - solarna elektrana se sastoji od sledećih energetske objekata, instalacija i opreme:

- solarni paneli na nosećim konstrukcijama međusobno povezani u stringove (nizove);
- svi potrebni objekti i oprema (invertori, TS, energetski transformatori, razvodno postrojenje, oprema za skladištenje električne energije i ostala oprema unutar područja solarne elektrane);
- interni putevi, staze i prilazi unutar područja solarne elektrane;
- interni elektroenergetski i optički kablovi;
- objekti za smeštaj komunikacijske opreme i daljinskog nadzora, za smeštaj servisnog alata za održavanje solarne elektrane i dr.
- sistem video nadzora, spoljašnja rasveta, oprema za nadzor i daljinsko upravljanje, gromobranske instalacije i dr.

Nisu predviđene kompatibilne namene, ni izgradnja druge vrste objekata.

Na grafičkom prilogu broj 8. prikazan je kompozicioni plan, koji je urađen kao prostorna i funkcionalna provera predmetne lokacije, imajući u vidu uslovljenosti u pogledu raspoloživog prostora, dispozicije objekata na parceli/kompleksu, kao i tehničke uslove i standarde iz predmetne oblasti.

Položaji i dimenzije planiranih objekata, internih saobraćajnica i sadržaja, prikazani na „Kompozicionom planu” nisu apsolutno obavezujući i preciziraju se pri izradi tehničke dokumentacije, pod uslovom da se poštuju izdati podaci i uslovi nadležnih institucija i pravila uređenja i građenja određena ovim Planom.

V.2. Uslovi za parcelaciju, preparcelaciju i formiranje parcele

U delu prostora koji pripada građevinskom zemljištu, formirati građevinsku parcelu, saglasno raspoloživom prostoru prikazanom na grafičkom prilogu broj 4.

U delu prostora koji pripada poljoprivrednom i šumskom zemljištu, nije obavezno formirati parcelu za solarnu elektranu, a ukoliko se proceni da je to celishodno, moguće je formirati jednu ili više parcela za lokaciju solarne elektrane (minimalne površine 0,50 ha), u granicama planirane namene zemljišta (koja je prikazana na grafičkom prilogu br. 4).

S obzirom na to da je moguće formirati više parcela, područje solarne elektrane se tretira kao kompleks, u okviru koga parcele ostvaruju pristup na javnu saobraćajnu površinu, preko mreže internih puteva.

V.3. Položaj objekta u odnosu na regulaciju i granice parcele

Po tipologiji, planirani objekti, instalacije i oprema su slobodnostojeći i postavljaju se unutar prostora oivičenog građevinskom linijom i granicom građenja.

Položaj građevinske linije je definisan u grafičkom delu Plana. Granica građenja je pozicionirana na udaljenju od 3,0 m od linije susedne parcele (izvan prostora solarne elektrane).

Dozvoljena građevinska linija i granica građenja podrazumevaju distancu do koje je moguće postaviti objekte, instalacije i opremu na parceli, a isti mogu biti i više povučeni ka unutrašnjosti parcele / kompleksa.

U prostoru između regulacione i građevinske linije (kao i granice parcele i granice građenja), može se postaviti interna saobraćajna infrastruktura, podzemni infrastrukturni objekti, podzemni infrastrukturni vodovi, stubovi rasvete, instalacije sistema tehničke zaštite i dr.

V.4. Najveći dozvoljeni indeks zauzetosti parcele

Najveći dozvoljeni indeks zauzetosti parcele iznosi:

- površine za solarnu elektranu, do 70% (pri čemu se uračunavaju površine za postavljanje solarnih panela i horizontalna projekcija razvodnog postrojenja, odnosno elektroenergetskih objekata i opreme).

V.5. Najveća dozvoljena spratnost objekta

Ukupna visina solarnih panela (i prateće opreme i instalacija solarne elektrane) zavisice od izabrane tehnologije i isporučioća opreme, što će se bliže definisati u tehničkoj dokumentaciji.

Najveća dozvoljena spratnost razvodnog postrojenja (i ostalih objekata i opreme) je P+0.

V.6. Uslovi za izgradnju drugih objekata na istoj parceli

Nije dozvoljena izgradnja drugih objekata, osim objekata navedenih u odeljku V.1. „Vrsta i namena objekata koji se mogu graditi pod uslovima utvrđenim Planom, odnosno vrsta i namena objekata čija je izgradnja zabranjena”.

V.7. Uslovi i način obezbeđivanja pristupa parceli, interni putevi, prostor za parkiranje vozila, nivelacioni radovi i ograđivanje

Obezbeđivanje pristupa parceli

Prilazi/pristupi parcela/parcele solarne elektrane na javnu saobraćajnu površinu se mogu ostvariti direktno na postojeći nekategorisani (pristupni) put (ulaz/izlaz na istom mestu, ili ulaz na jednom mestu, a izlaz na drugom mestu) ili indirektno, preko internih puteva u kompleksu solarne elektrane.

**Plan detaljne regulacije područja solarne elektrane „Preševo 1”
u opštini Preševo**

- nacrt plana -

Uslovi za građenje saobraćajnog priključka na javni pristupni – ne kategorisani put:

- priključak projektovati približno pod pravim uglom, upravo na osovinu puta;
- poluprečnike lepeza priključka utvrditi na osnovu krive tragova merodavnog vozila, (vatrogasno vozilo);
- prelaz preko putnog kanala zaceviti prema važećim propisima i standardima.

Parkiranje vozila

Pristup parking prostoru mora biti iz parcele, a ne sa javne saobraćajne površine.

U kompleksu solarne elektrane, u blizini razvodnog postrojenja, potrebno je obezbediti minimalno jedno parking mesto za potrebe servisnog vozila.

Odvodnjavanje površinske vode

Površinske vode sa jedne parcele ne mogu se usmeravati prema drugoj parceli.

Nasipanje terena ne sme ugroziti objekte na susednim parcelama.

Ograđivanje parcele

Predviđeno je ograđivanje prostora solarne elektrane.

Ograda se postavlja na regulacionu liniju i granice parcele (a može se povući i unutar parcele koja je predmet ograđivanja) tako da ograda, stubovi ograde i kapije budu na parceli koja se ograđuje. Vrata i kapije na uličnoj ogradi ne mogu se otvarati van regulacione linije. Susedne parcele mogu se ograđivati po osovini granice parcele, uz međusobnu saglasnost vlasnika parcela.

Dozvoljena visina ograde je do 2,20 m.

Interna saobraćajna mreža

Internu saobraćajnu mrežu planirati tako da opslužuje sve planirane objekte i da obezbedi prolaz merodavnog vozila (vatrogasno vozilo). U okviru kompleksa, protivpožarni put ne može biti uži od 3,5 m za jednosmernu komunikaciju, odnosno 6,0 m za dvosmernu komunikaciju (sa odgovarajućom okretnicom u skladu sa propisima, ukoliko se „slepo” završava).

Kompletna saobraćajna mreža unutar solarne elektrane sastoji se i od internih staza i prolaza, koji se priključuju na interni pristupni put i zalaze u prostor solarne elektrane, a u cilju da se opsluže sve sadržaji. Interne staze i prilazi koristiće se za prilaz i održavanje i predstavljaju koridore za prolaz mehanizacije, pa ih je potrebno realizovati sa širinom od oko 3,0 do 3,5 m, dok su radijusi unutrašnjih krivina 3-7 m, u zavisnosti od tehnoloških potreba mehanizacije i vozila. Koridori za interne staze i prilaze se određuju u skladu sa najracionalnijim rešenjem razmaka između solarnih panela i nivelacije terena.

Interni putevi mogu biti sa zemljanim kolovoznim zastorom ili drugim adekvatnim, što će se precizirati u fazi izrade tehničke dokumentacije.

V.8. Uslovi za priključenje na mrežu komunalne i tehničke infrastrukture

Planirano je polaganje odgovarajuće infrastrukture samo za tehničke i tehnološke potrebe u svrhu proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (energija sunca), a detaljnije je obrađeno u odeljku B.3.2.

U kompleksu solarne elektrane, moguće je formiranje kablovskih rovova u kojima se polažu elektroenergetski kablovi, zajedno sa optičkim kablovima, uzemljivačim sistemom i dr. što će se precizirati u tehničkoj dokumentaciji.

V.9. Uslovi za uređenje zelenih površina na parceli

S obzirom na pretežnu vrstu zemljišta (poljoprivredno zemljište) ne uslovljava se obezbeđenje određenog procenta zelenih površina.

V.10. Uslovi za rekonstrukciju, dogradnju i adaptaciju postojećih objekata

U okviru prostora predviđenog za izgradnju solarne elektrane nema izgrađenih objekata, pa nema posebnih uslova za rekonstrukciju, dogradnju i adaptaciju.

V.11. Pravila za arhitektonsko oblikovanje objekata

Koristiće se standardna, tipizirana rešenja ove vrste objekata (solarni paneli, energetske objekti), pa će konačan izgled zavisiti od izabrane tehnologije i bliže će se definisati u fazi izrade tehničke dokumentacije.

V.12. Faznost izgradnje

Dozvoljena je fazna izgradnja do realizacije maksimalnih kapaciteta, tako da se u svakoj fazi obezbedi nesmetano funkcionisanje u smislu saobraćajnog pristupa i zadovoljenja tehnoloških i infrastrukturnih potreba.

V.13. Inženjerskogeološki uslovi

Pri izradi tehničke dokumentacije, sprovesti detaljnija inženjerskogeološka i geotehnička istraživanja, prema važećoj zakonskoj regulativi, u kojoj će se definisati način temeljenja objekata, kao i ostali uslovi za izgradnju.

V.14. Lokacije za koje je obavezna izrada projekta parcelacije, odnosno preparcelacije, urbanističkog projekta i urbanističko – arhitektonskog konkursa

Planom nisu određene lokacije za koje je obavezna izrada urbanističkog projekta ili sprovođenje urbanističko – arhitektonskog konkursa.

Pre/parcelacija građevinske parcele javne namene, sprovodi se u nadležnom RGZ/SKN, na osnovu „Plana građevinskih parcela javne namene sa smernicama za sprovođenje” iz ovog Plana i projekta geodetskog obeležavanja.

Formiranje građevinskih parcela (površina ostale namene) u delu prostora koji pripada građevinskom području vrši se izradom projekta pre/parcelacije (čiji je sastavni deo Projekat geodetskog obeležavanja) ili putem elaborata geodetskih radova.

Za deo prostora solarne elektrane koji pripada poljoprivrednom i šumskom zemljištu nije utvrđena obaveza formiranja parcele.

G. SMERNICE ZA SPROVOĐENJE PLANA

U skladu sa propisima o planiranju i izgradnji, ovaj Plan predstavlja planski osnov za:

- utvrđivanje javnog interesa;
- sprovođenje planirane pre / parcelacije (sa izradom projekta geodetskog obeležavanja i elaborata geodetskih radova) nakon donošenja Plana;
- izdavanje odgovarajućih akata, u skladu sa zakonskim propisima.

U planskom području, moguća je izgradnja privremenih sadržaja i objekata, u skladu sa tehnološkim potrebama, tokom faze izgradnje solarne elektrane.

D. ZAVRŠNE ODREDBE

D.1. Sadržaj grafičkog dela

Sastavni deo ovog Plana su sledeći grafički prilozi:

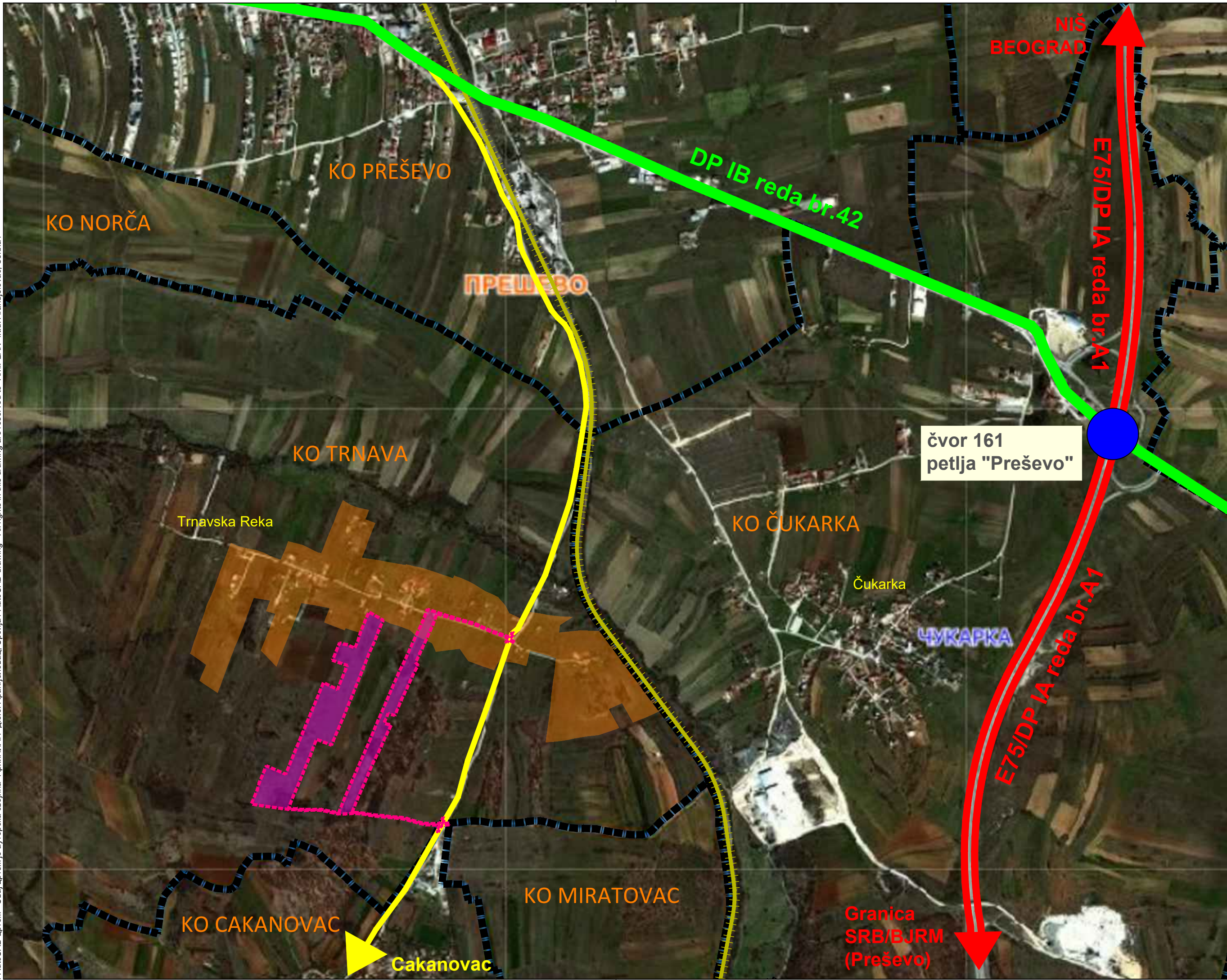
1. Dispozicija predmetnog područja u odnosu na neposredno okruženje.....	1:10000
2. Katastarsko-topografski plan sa granicom obuhvata plana.....	1:1000
3. Postojeća namena površina u okviru planskog obuhvata.....	1:1000
4. Planirana namena površina u okviru planskog obuhvata.....	1:1000
5. Regulaciono-nivelacioni plan sa građevinskim linijama, urbanističkim rešenjem saobraćajnih površina i analitičko geodetskim elementima.....	1:1000
6. Plan građevinskih parcela sa smernicama za sprovođenje.....	1:1000
7. Plan mreže i objekata infrastrukture sa sinhron planom.....	1:1000
8. Kompozicioni plan.....	1:1000

D.2. Sadržaj dokumentacione osnove Plana

Sastavni deo ovog Plana je dokumentaciona osnova, koja sadrži:

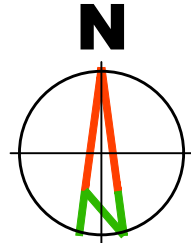
- odluku o izradi planskog dokumenta;
- izvode iz planske dokumentacije šireg područja;
- pribavljene podatke i uslove nadležnih institucija;
- pribavljene i korišćene geodetske podloge;
- izveštaj o obavljenom ranom javnom uvidu, izveštaj o obavljenoj stručnoj kontroli nacrt plana i izveštaj o obavljenom javnom uvidu u nacrt plana;
- mišljenja nadležnih organa i institucija;
- stratešku procenu uticaja na životnu sredinu;
- drugu dokumentaciju.

GRAFIČKI DEO



LEGENDA

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Plansko područje
- Građevinsko područje naselja Trnavska reka
- Državni put IA reda br.A1/E-75
- Državni put IB reda br.42
- Opštinski put
- Magistralna elektrificirana dvokolosečna železnička pruga
- Saobraćajni čvor



Na osnovu člana 56., stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2019)

OVERAVAJU
tekstualni deo i grafičke priloge

ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)

PREDSEDNIK KOMISIJE ZA PLANOVE
OPŠTINE PREŠEVO

Ardian Velju

NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM,
IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE

Ardian Aliu

Nosilac izrade plana:
OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO
ul. Maršala Tita br. 36
PREŠEVO

Naručilac izrade plana:
"SOLAR POWER PARK" D.O.O.
ul. Jurija Gagrina br.153A
NOVI BEOGRAD

Obradivač plana:
"ARHIPLAN" D.O.O.
ul. Kneza Mihaila br.66
ARANĐELOVAC

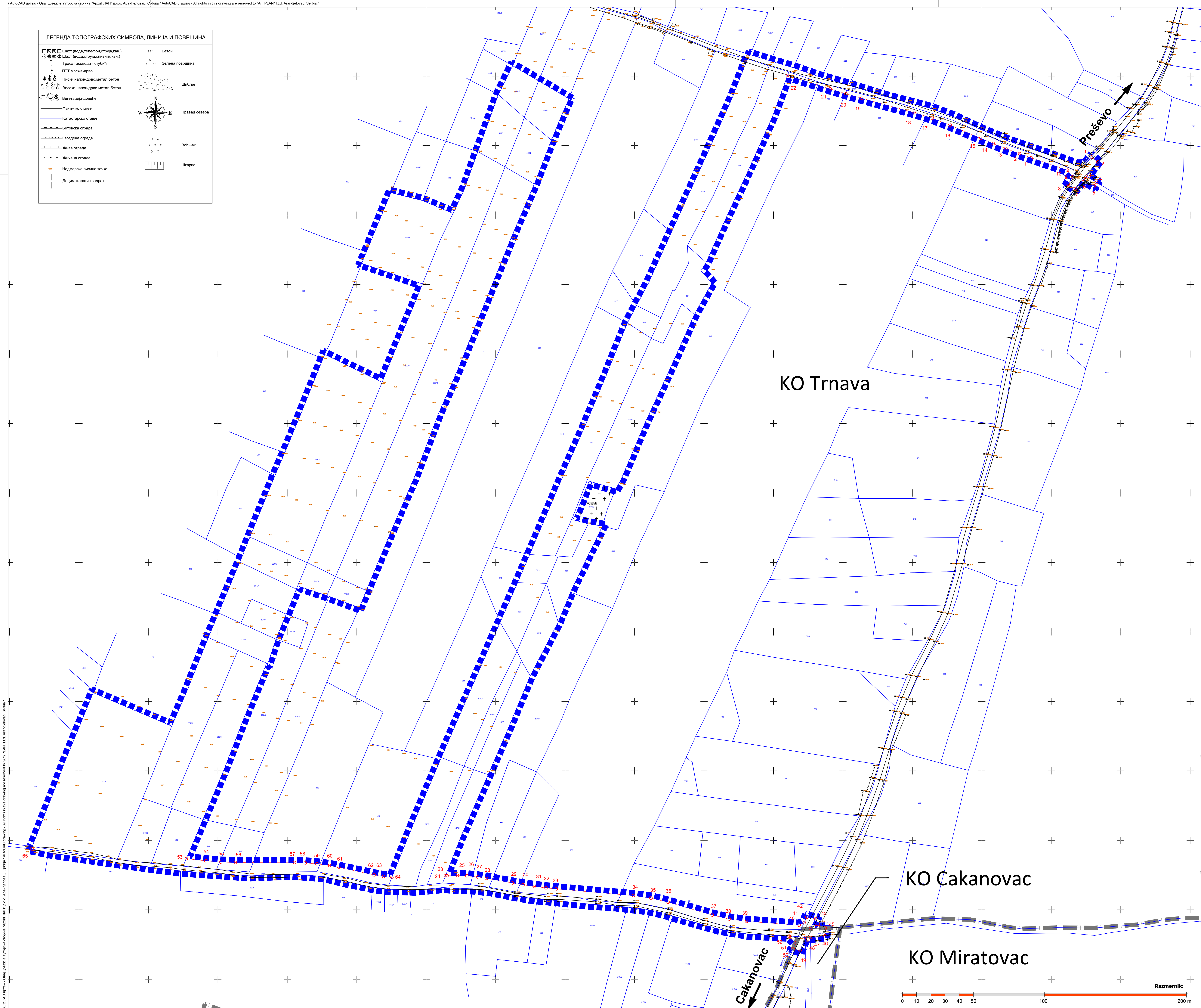


Naziv plana:
**PLAN DETALJNE REGULACIJE
područja solarne elektrane "Preševo 1" u opštini Preševo**

Naziv lista: Razmera: 1:10.000 List broj: 1
Datum: mart, 2025.god.
Faza izrade: nacrt plana javni uvid
Dispozicija predmetnog područja u odnosu na neposredno okruženje
Rukovodeći tim:
odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)

ЛЕГЕНДА ТОПОГРАФСКИХ СИМБОЛА, ЛИНИЈА И ПОВРШИНА

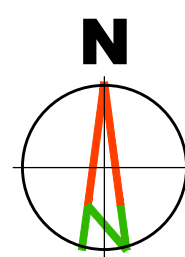
Шакт (вода, телефон, струјни каб.)	Бетон
Шакт (вода, струја, сливни каб.)	Зелена површина
Траса гасовода - стубић	Шибље
ПТТ мрежа-дрво	Фасично стање
Ниски напон-дрво, метал, бетон	Катастарско стање
Високи напон-дрво, метал, бетон	Бетонска ограда
Вегетација-дрвеће	Гвоздена ограда
Фасично стање	Жива ограда
Катастарско стање	Жива ограда
Бетонска ограда	Надморска висина тачке
Гвоздена ограда	Диметарски квадрат
Жива ограда	
Жива ограда	
Надморска висина тачке	
Диметарски квадрат	



LEGENDA

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Granica katastarske parcele
- Tačke granice obuhvata plana

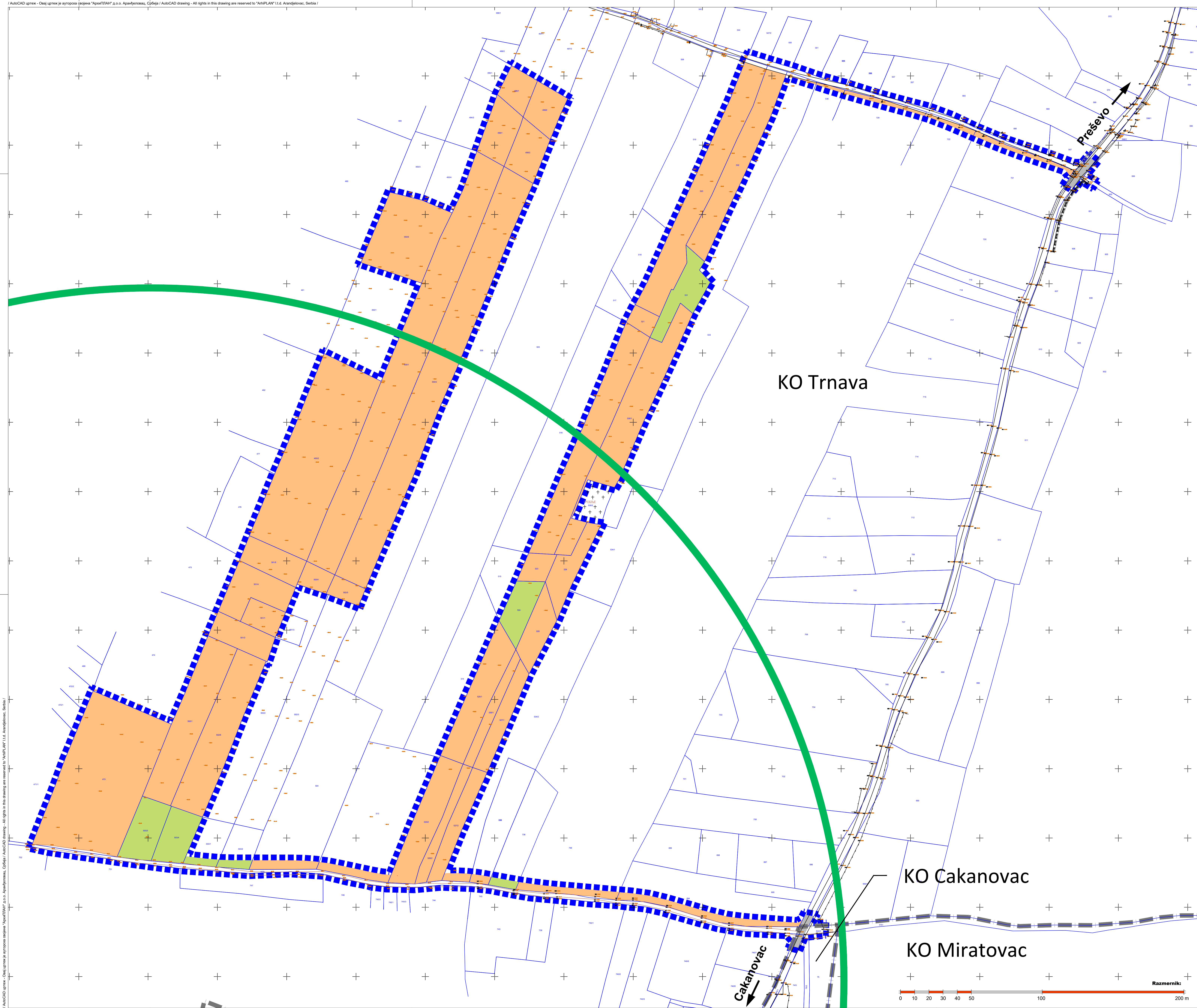
Na osnovu člana 56, stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2016) OVERAVAJU: tekstualni deo i grafičke priloge	
ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) dipl.inž.arh. Maja Srecković (IKS 200 1340 12)	
PREDSEDNIK KOMISIJE ZA PLANOVE OPŠTINE PREŠEVO	Ardian Vellu
NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	Ardian Aliu
Nosilac izrade plana: OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO ul. Maršala Tita br. 36 PREŠEVO	
Naručilac izrade plana: "SOLAR POWER PARK" D.O.O. ul. Jurija Gagrina br.153A NOVI BEOGRAD	
Obrađivač plana: "ARHIPLAN" D.O.O. ul. Kneza Mihaila br.66 ARANĐELOVAC	
Naziv plana: PLAN DETALJNE REGULACIJE područja solarne elektrane "Preševo 1" u opštini Preševo	
Naziv lista: Razmera: 1:10000 List broj: 2	
Datum: mart, 2025.god.	
Faza izrade: nacrt plana javni uvid	
Katastarsko-topografski plan sa granicom obuhvata plana	
Rukovodeći tim: odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srecković (IKS 200 1340 12)	



KO Cakanovac

KO Miratovac

Razmernik: 0 10 20 30 40 50 100 200 m



LEGENDA

GRANICE

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Granica katastarske parcele
- Granica zaštitne zone (poluprečnika 500 m) lansirne (protivgradne) stanice "409 – Cakanovac"

GRADJEVINSKO ZEMLJIŠTE

POVRŠINE ZA JAVNE NAMENE
INFRASTRUKTURNI KORIDORI, POVRŠINE I OBJEKTI
ZA SAOBRAĆAJNU INFRASTRUKTURU

- Opštinski put
- Nekategorisani put

POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE

- Poljoprivredno zemljište

ŠUMSKO ZEMLJIŠTE

- Šumsko zemljište

Na osnovu člana 56., stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2016)

ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)

PREDSEDNİK KOMISIJE ZA PLANOVE
OPŠTINE PREŠEVO

Ardian Veliu

NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM,
IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE

Ardian Aliu

Nosilac izrade plana:
OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO
ul. Maršala Tita br. 36
PREŠEVO

Naručilac izrade plana:
"SOLAR POWER PARK" D.O.O.
ul. Jurija Gagrina br.153A
NOVI BEOGRAD

Obrađivač plana:
"ARHIPLAN" D.O.O.
ul. Kneza Mihaila br.66
ARANĐELOVAC

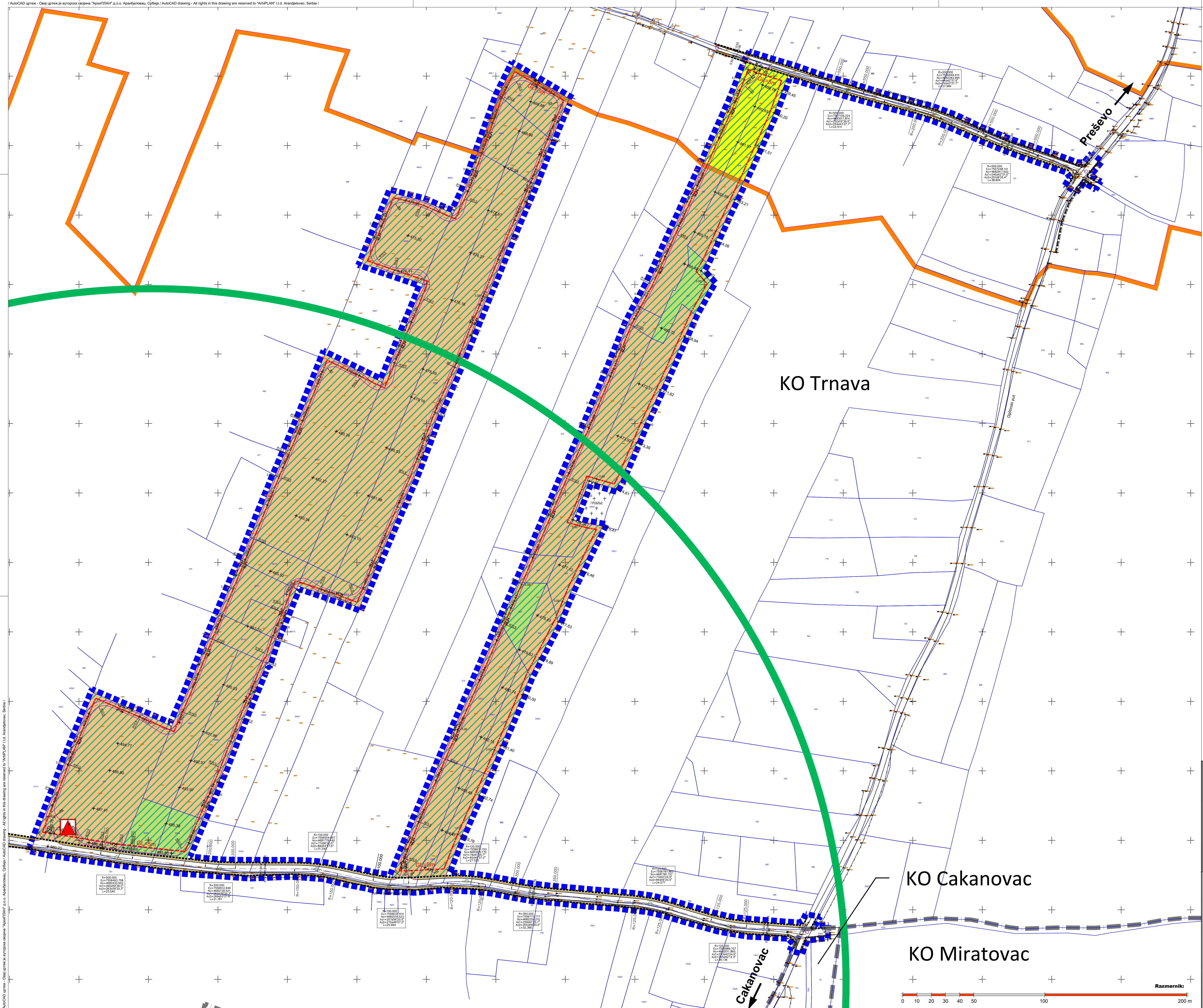
PLAN DETALJNE REGULACIJE
područja solarne elektrane "Preševo 1" u opštini Preševo

Naziv lista: Razmera: 1:10000 List broj: 3

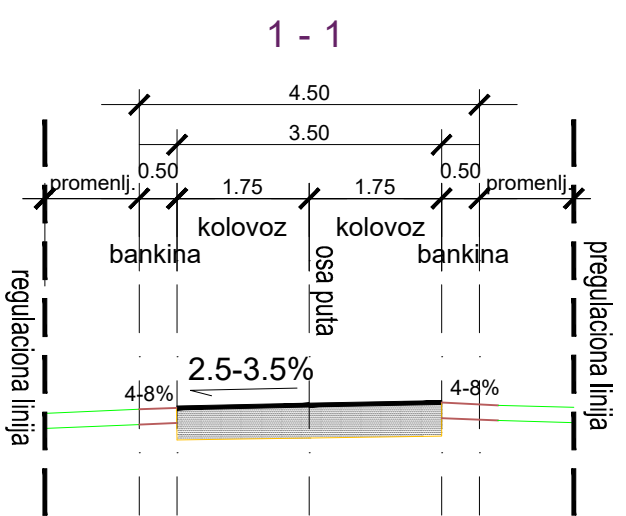
Postojeća namena površina u okviru planskog područja Datum: mart, 2025.god.

Rukovodeći tim: Faza izrade: nacrt plana javni uvid

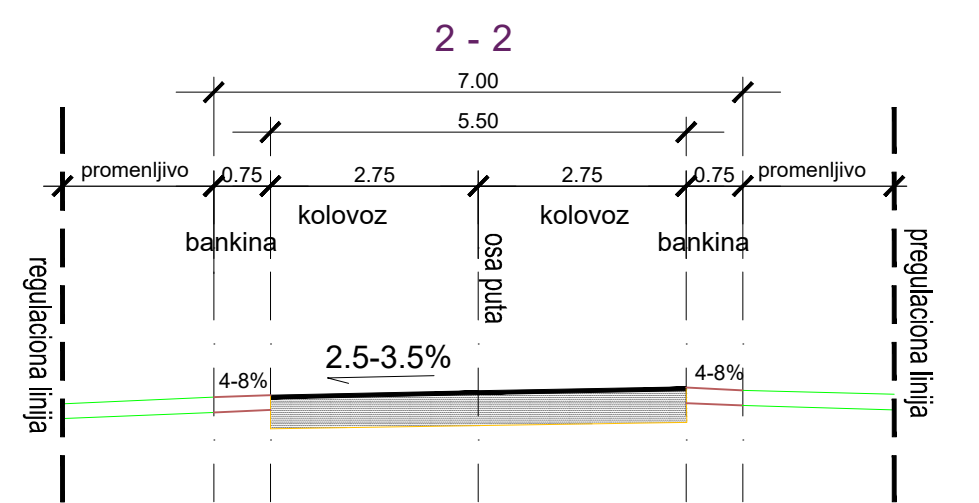
odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)



KARAKTERISTIČNI POPREČNI PROFIL
SEVERNE SAOBRAĆAJNICE S1
P 1:100



KARAKTERISTIČNI POPREČNI PROFIL
JUŽNE SAOBRAĆAJNICE S2
P 1:100



LEGENDA

GRANICE

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Granica katastarske parcele
- Granica građevinskog područja naselja Trnavska reka (prema PPO Presevo ("Sl. glasnik opštine Presevo", br.8/22))
- Granica zaštitne zone (poluprečnika 500 m) lansirne (protivgradne) stanice "409 – Cakanovac"

URBANISTIČKA REGULACIJA

- Regulaciona linija
- Građevinska linija (5.0m od regulacione linije nekateg. puta)
- Granica građenja (3.0m u odnosu na ostale namene površina)

PLANIRANA NAMENA POVRŠINA

- GRADJEVINSKO ZEMLJIŠTE
- POVRŠINE ZA JAVNE NAMENE
- INFRASTRUKTURNI KORIDORI, POVRŠINE I OBJEKTI ZA SAOBRAĆAJNU INFRASTRUKTURU

- Nekategorisani put
- POVRŠINE ZA OSTALE NAMENE
- POVRŠINE U FUNKCIJI ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE
- Područje koje obuhvata građevinsko, poljoprivredno i šumsko zemljište, koje je u vlasništvu ili zakupu investitora, na kome je planirano građenje solarne elektrane
- Planirano razvodno postrojenje - Sematski prikaz

ELEMENTI SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE

- Ivica kolovoza nekategorisanog puta
- Ivica kolovoza internog puta
- Osa puta
- Radijus krivine
- Nivelacioni elementi
- Osovinske tačke
- Temene tačke

Na osnovu člana 56, stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2016)

ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)

PREDSEDNİK KOMISIJE ZA PLANOVE
OPŠTINE PREŠEVO: Ardian Vellu

NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM,
IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE: Ardian Aliu

Nositelj izrade plana:
OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO
ul. Maršala Tita br. 36
PREŠEVO

Naručilac izrade plana:
"SOLAR POWER PARK" D.O.O.
ul. Jurja Gagrina br.153A
NOVI BEOGRAD

Obrađivač plana:
"ARHIPLAN" D.O.O.
ul. Kneza Mihaila br.66
ARANĐELOVAC

Naziv plana:
PLAN DETALJNE REGULACIJE
područja solarne elektrane "Presevo 1" u opštini Presevo

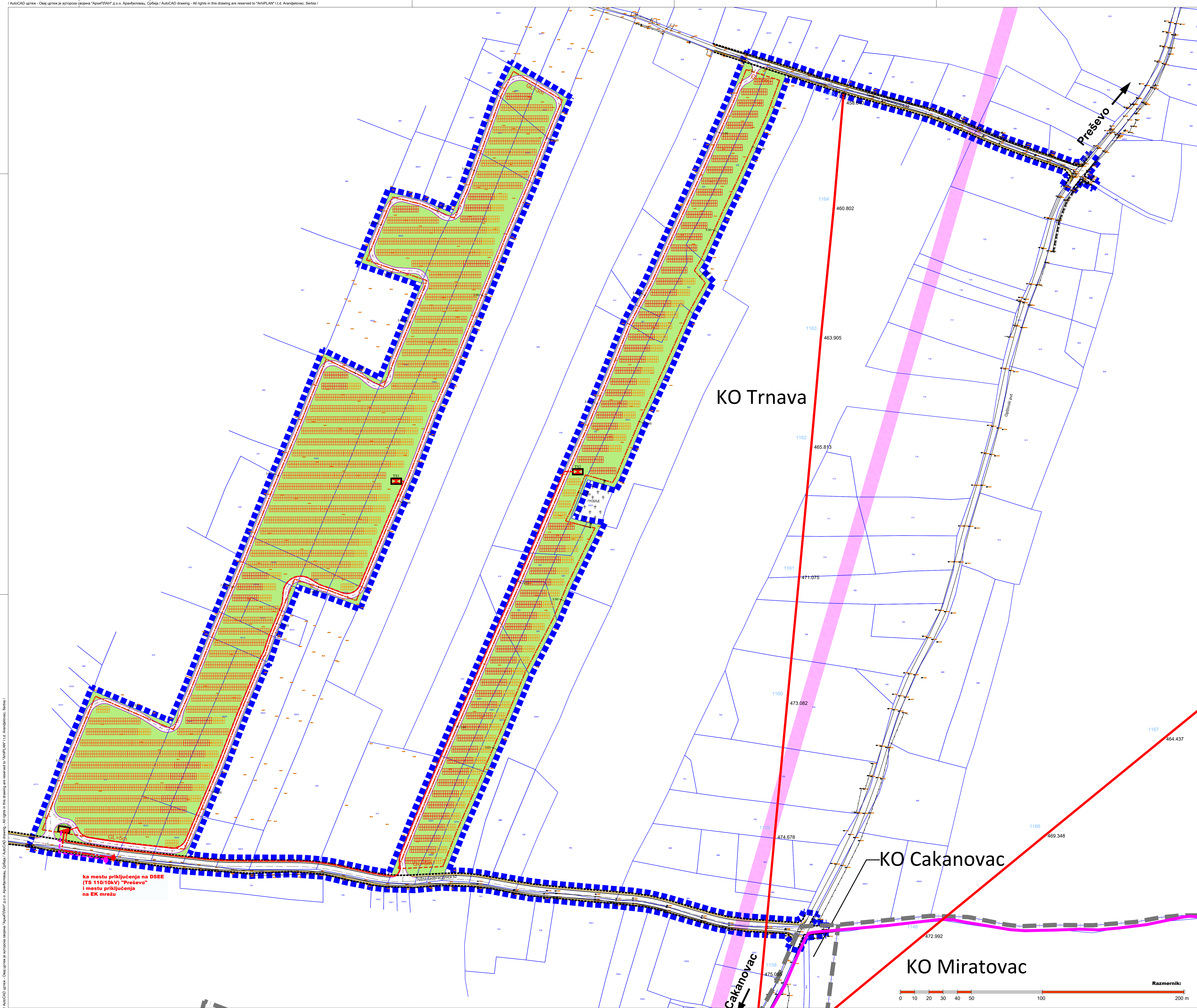
Naziv lista:
Regulaciono-nivelacioni plan sa građevinskim linijama, urbanističkim rešenjima i
saobraćajnih površina i analitičko geodetskim elementima

Razmera: 1:1000

Datum: mart, 2025.god.

Faza izrade: nacrt plana javni uvid

odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03)
odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)



ka mestu priključenja na DSEE
(TS 110/10kV) "Preševo"
i mestu priključenja
na EK mrežu

LEGENDA

GRANICE

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Granica katastarske parcele

ELEMENTI URBANISTIČKE REGULACIJE

- Regulaciona linija
- Gradevinska linija
(5,0m od regulacione linije nekategorisanog puta)
- Granica građenja
(3,0m u odnosu na ostale namene površina)

ELEMENTI SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE

- Ivica kolovoza nekategorisanog puta
- Ivica kolovoza internog puta
- Bankina nekategorisanog puta
- Osa puta

ELEKTROENERGETSKA INFRASTRUKTURA

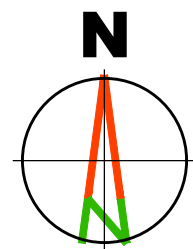
- Planirani fotonaponski paneli
- Postojeća stubna transformatorska stanica
- Planirana transformatorska stanica TS
- Planirano razvodno postrojenje RP
- Postojeći dalekovod 10kV
- Planirani interni elektroenergetski kabl TS sa RP
- Planirani elektroenergetski kabl za povezivanje SE na DSEE
(nije predmet ovog planskog dokumenta)

ELEKTRONSKA KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

- Postojeći optički kabl
- Planiran EK kabl za povezivanje RP
(nije predmet ovog planskog dokumenta)
- Postojeći RR link

Na osnovu člana 56, stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenata prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2016) OVERAVAJU: tekstualni deo i grafičke priloge	
ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)	
PREDSEDNİK KOMISIJE ZA PLANOVE OPŠTINE PREŠEVO	Ardian Veliu
NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	Ardian Aliu
Nosilac izrade plana: OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO ul. Maršala Tita br. 36 PREŠEVO	Naručilac izrade plana: "SOLAR POWER PARK" D.O.O. ul. Jurija Gagarina br. 153A NOVI BEOGRAD
Obrađivač plana: "ARHIPLAN" D.O.O. ul. Kneza Mihaila br. 66 ARANDELOVAC	
Naziv plana: PLAN DETALJNE REGULACIJE područja solarne elektrane "Preševo 1" u opštini Preševo	
Naziv lista:	Razmera: 1:10000 List broj: 7
Plan mreže i objekata infrastrukture sa sinhron planom	Datum: mart, 2025.god.
Rukovodeći tim: odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)	Faza izrade: nacrt plana javni uvid

Razmernik: 0 10 20 30 40 50 100 200 m



LEGENDA

GRANICE

- Granica obuhvata planskog područja
- Granica katastarske opštine
- Granica katastarske parcele

ELEMENTI URBANISTIČKE REGULACIJE

- Regulaciona linija
- Gradevinska linija (5,0m od regulacione linije nekategorisanog puta)
- Granica građenja (3,0m u odnosu na ostale namene površina)

ELEMENTI SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE

- Ivica kolovoza nekategorisanog puta
- Ivica kolovoza internog puta
- Bankina nekategorisanog puta
- Osa puta

ORGANIZACIJA LOKACIJE

- Planirani fotonaponski paneli
- Planirana transformatorska stanica
- Planirano razvodno postrojenje
- Interne saobraćajne površine
- Priključak na nekategorisani put
- Zelene površine
- Ograda oko lokacije sa kapijom
- Ulaz na lokaciju
- Izlaz sa lokacije
- Ulaz/izlaz na lokaciju

Ovaj kompozicioni plan je urađen kao prostorna i funkcionalna provera predmetne lokacije, imajući u vidu uslovljenosti u pogledu raspoloživog prostora, dispozicije objekata u lokaciji/kompleksu, kao i tehničke uslove i standarde iz predmetne oblasti.

Položaji i dimenzije planiranih objekata i internih puteva, nisu apsolutno obavezujući i preciziraju se pri izradi tehničke dokumentacije, pod uslovom da se poštuju izdati podaci i uslovi nadležnih institucija i pravila uređenja i građenja određena ovim Planom.

U daljoj razradi, pri izradi tehničke dokumentacije može doći do odstupanja, kao posledica tehničke razrade prikazanog idejnog rešenja, zbog izdatih podataka i uslova nadležnih institucija u postupku objedinjene procedure, kao i propisa predviđenih važećim pravilnicima za tehničku dokumentaciju.

Na osnovu člana 56, stav 5. Pravilnika o sadržini, načinu i postupku izrade dokumenta prostornog i urbanističkog planiranja ("Službeni glasnik RS", broj 32/2016)	
ODGOVORNI URBANISTA: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)	
PREDSEDNİK KOMISIJE ZA PLANOVE OPŠTINE PREŠEVO	Ardian Veliu
NAČELNIK ODELJENJA ZA URBANIZAM, IMOVINSKO-PRAVNE POSLOVE I ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE	Ardian Aliu
Nosilac izrade plana: OPŠTINSKA UPRAVA PREŠEVO ul. Maršala Tita br. 36 PREŠEVO	Naručilac izrade plana: "SOLAR POWER PARK" D.O.O. ul. Jurija Gagarina br.153A NOVI BEOGRAD
Obrađivač plana: "ARHIPLAN" D.O.O. ul. Kneza Mihaila br.66 ARANDELOVAC	Datum: mart, 2025.god.
Naziv plana: PLAN DETALJNE REGULACIJE područja solarne elektrane "Preševo 1" u opštini Preševo	
Naziv lista: Razmera: 1:10000 List broj: 8	
Kompozicioni plan	
Rukovodeći tim: odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Dragana Biga (IKS 200 0015 03) odgovorni urbanista: dipl.inž.arh. Maja Srećković (IKS 200 1340 12)	
Faza izrade: nacrt plana javni uvid	

KO Cakanovac

KO Miratovac

KO Trnava

Razmernik:

0 10 20 30 40 50 100 200 m